

De, der drog ud

AVALANNERIT

- om grønlandske studerende i Danmark

*Jeg trives, hvor jeg bor,
men jeg savner
mit hjem i det kolde nord*

(frit efter Natasja)

De, der drog ud - AVALANNERIT

1. udgave, 2. oplag, 500 eksemplarer, 2013

ISBN: 978-87-7975-510-9

Forfattet af følgende studerende i Danmark: Ivalu Rosing · Kristian Aagaard Jørgensen · Agathe Adolfsen

Rebekka Bisgaard · Inger Larsen · Minik Dorph · Bolethe Hammeken

Initiativtagere: Berit Johnsen, VUC & Signe Vinter Bach, Det Grønlandske Hus i Ålborg

Redaktør: VUC Nordjylland, Berit Johnsen

Forlagsredaktion: Abia Abelsen, Ilinniusiorfik

Grafisk tilrettelægning: Info Design, Nuuk

Omslag: Info Design, Nuuk

Tryk: Specialtrykkeriet Viborg

Denne udgivelse er støttet af Grønlands Selvstyre og er redigeret i samarbejde med Ilinniusiorfik, Undervisningsmiddelforlaget, Nuuk.

Illustrationerne er private og stammer fra de studerende.

Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Forord v. Berit Johnsen	4
Forord v. Signe Vinter Bach	5
Ivalu Rosing	7
Kristian Aagaard Jørgensen	19
Agathe Adolfsen	29
Rebekka Bisgaard	39
Inger Larsen	48
Minik Dorph	59
Bolethe Hammeken	72
Links med gode kontaktadresser . . .	83

Forord *v. Berit Johnsen*

Denne bog om grønlandske studerende i Danmark er et produkt af et kursus i formidling, jeg afholdte i foråret 2009. Tanken om et kursus af denne art fik jeg i mit arbejde som underviser på VUC, hvor jeg har haft begavede grønlandske kursister, der har haft problemer med at leve op til de faglige krav pga. sproglige og kulturelle barrierer. Det var på denne baggrund, jeg udarbejdede det første forslag til et forløb i kommunikation og formidling – et forløb, der blev revideret mange gange undervejs i samarbejde med kursisterne.

Kursus i formidling for grønlændere under uddannelse er et modul af dansk på HF-niveau. Det er blevet afholdt på Det Grønlandske Hus i Aalborg og er løbet over 14 gange 4 timer. Som kursets titel antyder, er der især fokuseret på formidling, såvel skriftlig som mundtlig.

Rent pædagogisk har arbejdet med bogen givet lejlighed til individuel undervisning i forbindelse med skriveprocessen samt diskussioner om stil i forhold til målgruppen.

Målet med bogen er imidlertid først og fremmest at give kommende grønlandske studerende et indblik i, hvordan tilværelsen som studerende i Danmark kan forme sig. Det har været op til den enkelte at vælge fokus, men naturligvis er der visse temaer, der går igen, f.eks. erfaringer med studiet, økonomi, kulturchok og hjemve. De syv forfattere har vidt forskellig baggrund og dermed vidt forskellige erfaringer, hvilket forhåbentlig betyder, at en meget stor gruppe kan få glæde af at læse de syv indlæg. Et andet formål med bogen har været at give skribenterne mulighed for at reflektere over deres egen situation.

Såvel kursus som bogprojekt er blevet til med støtte fra Grønlands Selvstyre, som jeg hermed vil takke. Endnu en tak skal gå til studievejleder Kristian Helmer Petersen, Svend Madsen ved VUC Nordjylland og Jens Jørgen Guldborg Madsen ved Jammerbugt afdeling for deres velvilje og støtte i udviklingen af kurset. Også medarbejderne ved Det Grønlandske Hus skal have stor tak for et godt og givende samarbejde, som bl.a. har udmøntet sig i, at de har stillet lokaler og diverse faciliteter til rådighed. Især tak til uddannelsesvejleder Signe Vinter Bach, uden hvis ildhu kurset aldrig var kommet i gang. Sidst men ikke mindst tak til de studerende, som ikke bare har været forsøgskaniner, men også medarbejdere under hele forløbet. Hvis kurset bliver et permanent tilbud og en succes, er det i høj grad deres fortjeneste!

Berit Johnsen

Underviser ved Jammerbugt afdeling
VUC Nordjylland

Forord *v. Signe Vinter Bach*

Det kan være en stor omvæltning at starte på uddannelse i Danmark. Et nyt land, en ny by, en ny kultur, nye venner – et nyt liv.

Mange kommer til Danmark med en gymnasial uddannelse og skal starte på deres drøm-mestudie. Man har glædet sig til at komme i gang med at læse lige netop det, som man interesserer sig allermost for og er dygtigst til. Men mødet med studiet kan vise sig at blive svært, fordi der sættes store krav til de studerendes måde at formidle sig på.

Vi har i uddannelsesvejledningen i Det Grønlandske Hus i Aalborg ofte mødt studerende, der har været dygtige på studiet og haft en god forståelse for det faglige, men alligevel har haft det svært til eksamen på grund af en usikkerhed ved at skulle formidle sig på et andet sprog end grønlandsk. Derfor slog vi straks til, da vi i sommeren 2008 blev kontaktet af Berit Johnsen fra VUC, der havde lyst til at lave et kursusforløb målrettet de grønlandske studerende. Kurset har været udformet som et formidlingskursus; en hjælp til at lære at udtrykke sig bedre på dansk – både mundtligt og skriftligt.

Kurset har sidenhen vist sig at blive en succes blandt deltagerne, ikke mindst fordi kurset også indeholder et socialt aspekt, hvor studerende på tværs af forskellige uddannelser mødes. Det er deres historier, som du kan læse her i bogen.

Kursus i formidling for grønlændere under uddannelse samt dette bogprojekt er blevet til med midler fra Grønlands Selvstyres pulje: Initiativ vedrørende Mindskelse af Frafald.

Signe Vinter Bach

Uddannelsesvejleder i Det Grønlandske Hus i Aalborg

Ivalu Rosing

Jeg hedder Ivalu og kommer fra Nuuk. Jeg er studerende i Aalborg, på universitetet. Jeg læser sociologi på 4. Semester og regner med at være her, indtil jeg har fået en bachelorgrad i sociologi.

Derhjemme i Nuuk havde jeg gennem gymnasietiden fået nogle gode venskaber, som jeg brugte meget tid på. Vi tog tit i biffen i grupper, og caféture kunne man spontant tage på efter skole eller arbejde. Dette vendte på en tallerken for mig, da jeg flyttede til Aalborg. Jeg skulle starte forfra med det hele. Jeg kendte ingen i Aalborg og skulle simpelthen bare starte fra bunden. Lige pludselig var der ikke mange, jeg kunne ringe til for at tage en tur i biffen eller en tur på café.

Så det første år lærte jeg sådan set at være alene. Blandt andet fordi det er lidt af en udfordring at skulle få nye venner. Man kan bruge meget tid på at snakke med folk og så finder man ud af, at man ikke lige er vennemateriale for hinanden, og så går man videre til den næste. Vi har jo alle brug for en ven eller to at tale med og lave ting sammen med, for at hverdagen bliver lidt mere farverig og overkommelig. Der er meget, man skal nå i de første måneder, man bor i sin nye by.

Personligt havde jeg ikke så meget overskud til at skulle gå igennem en masse potentielle venner oven i studiet og tilvænningen. Da jeg rejste fra Nuuk, følte jeg at jeg ikke havde brug for nye venner, at jeg nu havde fået dem, jeg havde brug for – så lysten til at få nye venner var nu heller ikke så stor. Jeg ville hellere opretholde kontakten til de venner, jeg havde fra Nuuk.

At vænne mig til at bo alene uden min mor og min bror, fandt jeg ud af, faktisk tog en del af min energi. Det vil sige, bare det at vænne mig til at være i min nye lejlighed fyldte meget i min hverdag. Grunden til, at det har haft en større indflydelse på mig end andet, er, at jeg er en udadvendt person, som elsker at være sammen med mine venner og min familie.

Derhjemme i Nuuk var spontanitet en del af hverdagen. Jeg har ikke været typen, der førte en kalender og havde den fyldt ud med en masse aftaler ugen ud. Mine aftaler med mine venner kom, som de nu kom, og hvis man ville ud til noget i løbet af en halv time, så var det jo ikke det store problem. Det er helt anderledes for mig her i Aalborg. Jeg fører dog stadig ikke kalender og booker aftaler med vennerne uger i forvejen – men det burde jeg næsten gøre. Jeg oplever tit, at mine studiekammerater ikke har plads i hverdagen til spontanitet eller impulsive ture. Jeg har helt klart det indtryk, at aftaler er en stor del af den danske kultur. Ikke, at det er en dårlig ting, jeg er bare ikke så vant til det.

En ting, jeg i hvert fald går op i her i Aalborg, er de alternative arrangementer, der sker i byen nogle gange. Aalborg er ikke den mest kulturrige by, men den har nogle små perler, som jeg forsøger at udnytte, når de dukker op. Transformator på Jernbanegade arrangerer jævnligt noget improvisationsteater, luftguitar konkurrence og en årlig iPod-battle. De er kilden til de lidt mere flippede og mere ungdommelige oplevelser i Aalborg, som lugter lidt af innovation og en slags åbenhed – hvilket jeg godt kan lide.

Efter et stykke tid er Jomfru Ane gade, som jo er Aalborgs midtpunkt for byliv, meget kedelig at komme i. De ca. 40 barer og natklubber bliver ens for mig. Heldigvis er jeg blevet introduceret til Café Vesterå, som spiller de mere elektroniske beats, og 1000fryd som byder på den mere flippede, alternative musikgenre, reggae og rock.

Dette forår byder på en lille rundboldklub, hvor man mødes i Fjordparken hver søndag og spiller sammen. Det er åbent for alle, og de sidste par gange har vi været et blandet selskab af studerende og unge, som bare godt kan li' at løbe rundt og slå til en gul bold.

Jeg synes, der er gode muligheder for at have plads til at være en del af det fællesskab der skabes med studiekammeraterne, og det fællesskab der skabes gennem de grønlandske studerendes forening i Aalborg (JAKIP).

Jeg har personligt haft meget brug for at holde kontakten til mine venner hjemmefra, som studerer i København. Det er stadig noget, jeg prioriterer meget højt, og det har sine gode og dårlige sider, hvad det angår at falde til i Aalborg. Jeg ved ikke helt, om jeg vil anbefale andre at gøre det. Jeg tror i hvert fald, at det vil være en god idé at gøre sin studieby til sin primære base. Selvom jeg ikke fortryder min prioritering af at holde kontakten til de venner, jeg har i København, så behøver jeg jo ikke nødvendigvis anbefale andre at gøre det samme.

Jeg fik et fritidsjob et halvt år efter, jeg var flyttet til Aalborg. Det var i en chokoladebutik. Jeg er for nyligt holdt op med at arbejde der. Det faktum, at jeg havde et arbejde og havde arbejdskolleger, gjorde, at jeg følte mig mere hjemme i Aalborg. Selvom jeg for det meste havde faste vagter hver anden weekend, så fik hverdagen dog lidt mere mening for mig, og jeg fik noget andet at tage mig til end at tænke på universitetsrelaterede ting.

Den første dag på UNI

Den første dag på universitetet er en introduktionsdag, hvor alle de nye studerende møder op til morgenmad på Gammel Torv i Aalborgs centrum. Det, som jeg husker tydeligst af den dag, er den vej, vi gik fra torvet til kongreshallen. Vi havde siddet i en times tid i overskyet vejr og havde egentlig ikke rigtig talt med hinanden, hvad tutorerne (vejledere) rundt omkring

ellers opfordrede til. Vi sad der egentlig bare som figurer med kæmpe øjne, der bevægede sig nysgerrigt i alle retninger. Efter alle skulle være mødt op, blev vi bedt om at følge med nogle tutorer til kongreshallen. For at turen derhen ikke skulle være for kedelig, var der blevet sørget for underholdning, på vejen dertil. Først var der de irriterende: repræsentanter for virksomheder, banker, museer og hvem der ellers var som uddelte visitkort, rabatkort, frugter, bolsjer, brochurer og flyers – you name it, de var der. Hen ad vejen dukkede der dog folk op i kostumer! Nu kan jeg ikke helt huske, hvilke slags der var, men der var nok at kigge på. Det kostume, jeg husker tydeligst, var et havfruekostume, og havfruen lå i et springvand, som ligger ved Prinsensgade – det var altså ret genialt og grineren (og nok lidt koldt for vedkommende).

I kongreshallen skulle vi være i et ret stort rum med masser af sæder. Det var nok tre gange så stort som Hans Lyngesalen i Katuaq. Efterhånden som det blev fyldt, kom jeg til at tænke på, at jeg da aldrig havde været til en "første skoledag" med så mange nye "elever"!

Et billede jeg tog med min mobil den første dag. Det er i kongres hallen, hvor vi fik hørt alle velkomsttalerne

Dagen gik med nogle velkomsttaler af diverse vigtige personer og en repræsentant fra en studenterorganisation, derefter blev vi inviteret til en rundtur på basis. Basis er det sted, man er det første år på studiet. Det var lidt en kringlet labyrint at finde rundt i. I løbet af dagen talte jeg ikke med så mange medstuderende, men det var meget hyggeligt at gå og snakke lidt om, hvad man skulle læse, hvor man kom fra, og hvorfor man var her.

Dagen blev afsluttet med en introfest i Mølleparken, og der kan man sige, at snakketøjet blev smurt med nogle øl – og så gav vi den ellers bare gas... den første fest, af mange.

Selve studiet

Sociologi er en samfundsvidenskabelig universitetsuddannelse. Det er et fag, som efterhånden bruges inden for mange forskellige fagområder. Det handler kort sagt om: mennesket i samfundet, og samfundet i mennesket.

Og lidt uddybet sagt, handler det om: de institutioner, organisationer og interaktioner mennesker deltager i til hverdag.

Vi har i løbet af de tre år, det tager at tage en bachelorgrad fag som: Statistik, hvor vi lærer at behandle data ved hjælp af matematik og skematisering af data. Videnskabsteori er også noget, som mange fag anvender i deres forståelse af deres fag. Det handler om, hvordan man forstår verden generelt, og hvordan man fremfører det for andre. Det er et kompliceret fag, men også meget interessant. Så har vi også sociologisk metode, som hænger lidt sammen med de to ovennævnte. Men her indgår også selve feltarbejdet, som man kan komme ud på som sociolog. Det vil sige sådan noget som spørgeskemaundersøgelser, observationer eller interviews.

Vi lærer også om de ændringer, som er sket i samfundet gennem tiden. Historien om, hvordan samfundet er i dag, er også et vigtigt element. Det siges jo, at man ikke kan forstå sig selv uden at forstå sine forfædre.

Sociologien handler også om vaner og traditioner, og om at bryde vaner og traditioner.

For at nævne nogle konkrete (og totalt tilfældige) eksempler; hvordan mennesket forholder sig til døden, til andre, til sig selv, til arbejdet, til børn, til vejret, til fjernsynsprogrammer.

Sociologien er læren om samfundet. I samfundet er menneskenes interaktioner og handlinger - så i princippet er det alt, der har med dét at gøre.

Der er klassiske sociologer, som lavede deres arbejde for 100 år siden, og så er der de nye sociologer, som sætter deres spor i dag. Vi anvender også økonomer, socialpsykologer, antropologer og filosoffer. Der trækkes på viden vidt forskellige steder fra, og på denne måde skaber man et stort spektrum af viden.

Gruppearbejde

På Aalborg Universitet skal man først igennem et basisår, som er et tværfagligt forløb. Her er man ca. 6 forskellige samfundsvidenskabelige linjer under samme forløb. I det andet semester skal man skrive et projekt i en gruppe på 5-6 personer. Her kan man vælge at gå sam-

men med nogle fra samme studie for at skrive et projekt, som er inden for samme studieretning. Det første år har man forelæsninger og forløb om politik, international politik, økonomi, statistik, jura og samfundsfag. Man kommer vidt omkring. Dette er en opbygning som Aalborg Universitet har valgt at have, for at sikre, at færre falder fra – så man nemt kan skifte linje, hvis man indser, at man mere var til erhvervsøkonomi end jura (eller hvordan det nu kunne forholde sig.)

For at gå på Aalborg Universitet skal man være indstillet på at skulle arbejde i projektgrupper. Jeg vil sige, at det på mange måder er gavnligt. Da universitetet i forvejen kræver meget selvdisciplin og selvstændighed, kan det være en god variation, at man i tre-fire måneders tid pr. semester (der er 2 semestre på et år) er forpligtet i forhold til andre end sig selv og bøger. Man skal selv finde dem, man gerne vil være i gruppe med. Der er dog et 3 dages forløb, hvor man får mulighed for at tale med hinanden på studiet om de forskellige emner og få et indtryk af hinandens forskellige arbejdsrutiner og krav til et samarbejde omkring et projekt. På denne måde er der gode chancer for at komme i en god gruppe, hvis man får kommunikeret godt med sine studiekammerater i forvejen. Her gælder det om at kende sine faglige færdigheder og få dem udtrykt overfor de andre.

Under projektperioden har man en projektvejleder til rådighed, og ellers sætter gruppen selv dagsordenen for planen i de måneder, man skriver projekt. Dette kan, afhængigt af gruppen, gøre ens studietid mere fleksibel, hvis det er noget, man skulle have brug for på grund af øvrige aktiviteter uden for universitetet.

Man skal i hvert fald være indstillet på gruppearbejde under projektperioderne. Hvis man har tænkt sig at skrive et projekt, som fokuserer på noget i Grønland, skal man dog ikke forvente, at der er mange at danne gruppe med, hvis der skulle være nogen.

Mine forventninger til byen og det at bo alene

Jeg var 20, da jeg skulle starte på universitetet. Det var et år efter, jeg blev student, fordi jeg havde taget et sabbatår i Nuuk. Da det var første gang, jeg skulle flytte hjemmefra, var jeg selvfølgelig lidt spændt på, hvordan det skulle gå mig med det. Jeg havde dog fået at vide, at jeg ville komme til at bo i en treværelses lejlighed, som jeg skulle dele med en anden. Det var jo altid noget, og efter hvad jeg havde hørt, var min kommende sambo en, som skulle være rigtig sød. Men realiteten var, at hun havde taget orlov fra sit studie og skulle være udenbys i nogle måneder. Det var nu meget dejligt at have lejligheden for mig selv og på den måde have ro omkring mig. Jeg skulle jo forholde mig til alt muligt ude i den store verden, og så var det dejligt at komme hjem og kun skulle forholde mig til mig selv. En ting, som kom bag på mig, var den tid, det tog mig at falde til i Aalborg eller Danmark, for den sags skyld. Jeg syntes jo, at jeg havde et godt kendskab til Danmark og "danskheden", så jeg forventede bare, at jeg skulle bruge et par måneder på at blive kendt i Aalborg, og så ville det være det. Men nej. Jeg vil gætte på, at jeg i det første halve år var i den tilvænningsfase, som tog

Ja, man ser jo kun det, man vil se – og dengang var det her vejskilt meget repræsentativt for min mening om Aalborg.

mest energi. Efter det blev det mere hjemligt at bo alene og at være i Aalborg. Jeg fik mere lyst til at læse og følte, at jeg havde overskud til mere. Den danske vinter var nu heller ikke så opmuntrende. Den føltes som et regnfuldt efterår, der aldrig endte.

Jeg bor i det grønlandske hus, og har tænkt mig at bo her hele den tid jeg studerer på Aalborg Universitet. For det første er det nemlig tæt på universitetet, det tager kun ti minutter at cykle til campus. For det andet er det dejlig billigt, og for det tredje er der stille heromkring, så der er ikke så meget at bekymre sig om.

Jeg havde troet, at der var mere gang i Aalborg, men efterhånden synes jeg egentlig, at byen bare er geografisk større end Nuuk og har potentiale til at være mindst lige så kedelig. Det første år syntes jeg ikke særligt godt om at bo i Aalborg. Jeg har virkelig skullet gøre en indsats for at skulle kunne lide at bo her. Jeg tog et billede engang i løbet af det første år:

Ja, man ser jo kun det, man vil se – og dengang var det her vejskilt meget repræsentativt for min mening om Aalborg. Det kan til tider stadig være min mening om Aalborg. Det er vist bare min måde at håndtere tingene på, og så er Aalborg som by bare et nemt mål for spydige kommentarer og harmfulde skud.

Efterhånden som jeg har fået det bedre her, så er jeg da i hvert fald kommet frem til én ting: Aalborg er, hvad man gør den til. Godt nok føler jeg, at jeg skal gøre en del for at synes,

byen er spændende, men det hænder da – oftere nu end før.

Nogle gange tror jeg, at det egentlig bare er en del af mit kulturшок. Måske er det min måde at håndtere min flytning hjemmefra på. Måske er det noget helt andet, som end ikke jeg selv er klar over. Eller også er Aalborg bare ikke min by, og så har jeg bare skulle ofre 3 kedelige år her for min uddannelse. Who knows. Det skal dog ikke underminere, hvor glad jeg er for mine studiekammerater og de kolleger, jeg har haft – et sted bliver altid bedre med godt selskab!

Jeg vælger så bare at lære noget bestemt af det her; tålmodighed er en dyd. Det er trods alt mig selv, der har taget beslutningen om at flytte hertil, så må jeg jo respektere min beslutning og følge den til ende.

... Men helt ærligt... byen er jo som en forladt spøgelsesby efter kl. 18 ...

Hjemve

Jeg tror, jeg er kommet lidt ind på det nogle steder i min fortælling indtil videre, men det er altså de små ting i hverdagen, jeg savner, når jeg har hjemve.

I den tid, jeg har boet i Danmark, har jeg haft en anden form for hjemve, end andre har. Tror jeg nok. Det er de små ting i hverdagen, jeg har savnet, når jeg har savnet noget helt konkret. Sådant noget som sne om vinteren for eksempel. Sne lyser et helt landskab op, når det ligger på jorden som et kæmpe tæppe i de mørke vinterdage. Når der så endelig er lidt sne i Danmark, savner man, at det knirker under ens skosåler, når man går på det. Dertil kan jeg så savne alt andet, der har at gøre med sne, såsom at være på skiliften, vintertøj, bulldozere kl. 4 om natten (okay, måske ikke lige dem haha) og kulden!

Jeg synes, jeg er heldig, at jeg ikke har haft den slags hjemve, som gør, at jeg bare gerne VIL hjem. Jeg har hele tiden haft tiltro til, at jeg er i gang med det, jeg gerne vil. Der er dog selvfølgelig nogle højtider på året, der gør, at jeg har haft lyst til at tage på juleferie, påskeferie eller bare at kunne være der til min brors fødselsdag i maj. De gange, jeg har fået trangen til at tage hjem med første fly, har det været, fordi jeg bare savnede min familie og mine venner. Den måde, vi omgås hinanden derhjemme - uden alle de aftaler og al den afstand fra vennerne. Når jeg har hjemve, er det, fordi jeg mangler følelsen af at høre til lige dét sted, jeg er, og med de mennesker, jeg sidder sammen med.

Jeg er heldigvis så privilegeret, at min far bor 30 km fra mig. Han bor med sin kone og min lillesøster i en by, som det kun tager 22 minutter at komme til med toget fra Aalborg. Dem får jeg heldigvis set jævnligt, og der får jeg dækket mit behov for hjemmelavet mad og familiehygge!

Jeg har også noget familie i Slagelse, som jeg ser nogle gange om året – de giver mig også ny energi, hjemlig hygge og ballade - Det er jeg virkelig taknemmelig for, og det er helt sikkert også derfor, jeg ikke har så stærk hjemve, som jeg måske kunne have haft, hvis jeg boede hernede uden min familie i nærheden.

Min far, min lillesøster og jeg udvælger et juletræ til julen. Læg mærke til, at der ikke er noget som helst sne omkring, og det er i midten af december!

Det fede ved at bo i Danmark

Jeg vil også meget gerne fortælle om de fede ting ved at bo i Danmark. De geografiske fordele har jeg nok givet et indtryk af, at jeg udnytter godt: Det er billigt og nemt at komme frem og tilbage mellem de større byer i Danmark. (Alt er relativt, og for en, der er opvokset i Grønland, er det ingen tid at køre i 4½ time for at komme til København – og det er endnu federe, at man kan gøre det for et par hundrede kroner).

Så er der de økonomiske fordele; mad og tøj osv. siges at være billigere... Det er jeg så ikke så sikker på – mælken er billigere, men osten er meget dyrere. Så der er nogle ting, som opvejer hinanden. Jeg vil sige, at det med ens forbrug på mad og andre praktiske ting, må man tage, som det kommer. Der sker også flere kulturelle ting, og der er mere at vælge imellem, så man kan nemt få fede oplevelser for små penge. Eller... man kan komme ud for virkelig fede oplevelser for endnu flere penge! Danmark er jo et land, som er stort nok, og det ligger lige så de store musiknavne gerne vil gøre et visit på deres europæiske turnéer – Der er gode muligheder for at komme til større koncerter med de store navne, og det er altså rigtig fedt!

En anden ting er, at det er nemt at komme ud af landet for at se noget af verdenen. Man

kan flyve til storbyerne i Europa for små penge, hvis lysten til det skulle fremkomme, og det er jo også rigtig fedt. Nu har jeg så kun udnyttet dét med én tur til dejlige Berlin og London – men der skal da helt sikkert tilføjes nogle flere ture til den liste!

Okay, som den biografentusiast jeg er, så er jeg også rigtig glad for, at man kan vælge mellem flere end to film, når man tager i biffen, og at man har flere uger til at nå at se dem, man gerne vil se.

I øvrigt synes jeg, at man tilgiver det danske vejr for det kedelige flere måneder lange efterår, når solen begynder at titte frem i februar, og foråret springer ud i marts – det er simpelthen så dejligt med solrige varme dage, med fuglekvidder og ture i parken.

Aalborg universitet er bygget i ét plan. I grupperummene er det bare lige om at hoppe ud ad vinduet, så sidder man og læser eller skriver i solen.

Mobiler på afbetaling og hurtigt internet er da helt klart også nogle af de fordele, der er i forhold til det, som er derhjemme.

Hvis man er på udkig efter det, så er der også forskellige workshops, sportsarrangementer eller andre ting, man kan gå til eller se – det er bare om at opsøge det, så er der det mulige et sted i nærheden af, hvor man bor.

Jeg sidder udenfor grupperummet og læser i fantastisk godt vejr, april 2009

Min far og mig, klar til at flyve en lille tur

Nu er det ikke, fordi jeg gerne vil opstille Danmark som "Mulighedernes land", men det er bare for at pointere, at der er en del ting, som man har bedre muligheder for at lave her end derhjemme i Grønland. Grønland har helt sikkert også alle sine fordele, de breder sig bare over andre kategorier og er af en anden natur. Og Gud ske tak og lov for det – det er altid godt med lidt forskellighed og forandring, så længe man udnytter de muligheder, man har, der hvor man er.

Noget, der for mig personligt er ultimativt fedt, er jo selvfølgelig, at jeg har min far i nærheden. Da han boede i Nuuk, dyrkede han paragliding. Det gjorde han også i en kort tid her i Danmark, men begyndte at tage kurser i svæveflyvning. Da han havde fået sit certifikat i det, tog han undervisning i at flyve en motorsvæver. Han fik tilladelse til at flyve med en passager i sommers, og da var jeg den første til at være ombord på en tur.

Sådan en tur regner jeg da med at komme på et par gange om året, for det er rigtig fedt.

Fremtidsdrømme

For at være helt ærlig, så er jeg endnu ikke sikker på, hvad jeg virkelig gerne vil med min uddannelse. Men som månederne går, og min bacheloropgave synes at komme tættere og tættere på, undersøger jeg også mine muligheder i forhold til kandidatuddannelsen noget

grundigere. Min uddannelse er, som sagt, meget bred, og min fremtidige karriere kan afhænge meget af, hvilket speciale jeg skriver. Indtil videre ser mine drømme sådan her ud:

Jeg undersøger, hvilke muligheder jeg har for at tage min kandidatuddannelse i udlandet. Her skal jeg beslutte mig for, om jeg skal være tilknyttet Aalborg Universitet, Københavns Universitet eller en helt tredje uddannelsesinstitution. Men det afhænger af, om jeg vil være væk et semester eller to, eller tage hele kandidatuddannelsen i udlandet. Det næste spørgsmål er, hvilket fag jeg skal tage min kandidat i. Her skal jeg finde ud af, hvilken slags sociolog jeg gerne vil være. Her er der flere elementer, der skal gå op i en højere enhed; det, jeg interesserer mig for, det, jeg har mulighed for med de kompetencer, jeg har, det, som er bedst i forhold til arbejdsmarkedet og det, som jeg gerne skulle kunne bruge derhjemme – når jeg en dag kommer så langt.

For jeg skal og vil hjem at arbejde en dag. Det, synes jeg, er min pligt, når jeg har fået min uddannelse kvit og frit af mit land – og især, når mit land har brug for én som mig!

Jeg har forskellige idéer til min specialisering indtil videre; Jeg kunne godt tænke mig at lære noget mere om storbyer, og hvordan mennesket gebærder sig i dem. Hvilke funktioner der ligger i de forskellige bydele, og hvad der ellers kan ligge i det fag. Det kunne også være internet-sociologi, hvor jeg godt kunne tænke mig at se på fællesskaber i den virkelige verden, som udspringer af fællesskaber på internettet. Her tænker jeg på en større skala end at finde sammen som par, over internettet (for det er da et gennemgasket emne, som er lidt for kedeligt efterhånden).

Det, der kunne være rigtig fedt, er at kombinere noget erhverv og marketing ind over mit studie, så jeg har større færdigheder inden for det. Det kunne for eksempel være arbejde inden for reklamebranchen, markedsanalyser og marketing. Konsulentarbejde til større virksomheder, som gerne vil strukturere sig og markedsføre sig bedre.

På det helt banale plan, kunne jeg også tænke mig at vende hjem for at arbejde med unge på gymnasiet. Her skulle jeg virke som en mentor/vejleder til dem med drømme, som de har brug for hjælp til at opnå.

Som man kan læse, har jeg allerede nu mange idéer til, hvad jeg vil. Jeg skal "bare" finde ud af, hvilke der må forblive drømme, og hvilke der skal realiseres. Heldigvis er livet langt, og der skulle gerne være tid til det hele, og lidt til ;)

Jeg finder stor tryghed i at være sikker i mit studievalg. Jeg oplever efterhånden en del af mine venner og bekendte, som skifter studie. Jeg vil vove at tale på deres vegne og afsløre, at det er, fordi de ikke havde valgt "rigtigt" i første omgang. Jeg skriver "rigtigt" i citationstegn, fordi det ikke nødvendigvis er forkert at skifte studie, og på den måde indikerer det, at man måske valgte "forkert" i første omgang. Hvis studiet ikke viser sig at være, hvad man forventede, eller man ikke selv er så klar til universitetet eller faget, som man troede – så er det jo det rigtige at gøre. Når man går på universitetet eller en anden videregående uddannelse, gør

man det 100 % for sin egen skyld og er derfor den eneste til at vide, hvad der er godt for en selv.

Dét er en af de ting, jeg er glad for ved mit studie: det er bredt, og der er mulighed for mange slags specialiseringer i faget – Nu skal jeg bare tage stilling til, hvilken slags sociolog, jeg vil være. Heldigvis er livet jo et langt studie, og det er aldrig for sent at lære noget nyt.

Kristian Aagaard Jørgensen

Jeg er 20 år og læser erhvervsøkonomi på 2. semester på Aalborg Universitet. Jeg flyttede hertil i sommeren 2008 efter at have færdiggjort gymnasiet i Nuuk.

Jeg er født og opvokset i Nuuk og har boet der hele mit liv undtagen et enkelt år, hvor jeg var på efterskole på Nordfyn. Grunden til, at jeg valgte at læse erhvervsøkonomi, er, at jeg altid har været god til det med tal, og jeg har altid interesseret mig for økonomi. Men det var faktisk først i 3.G, jeg tog beslutningen om at studere erhvervsøkonomi. Det er svært at vide, hvad man gerne vil læse, da der er så mange uddannelser, og da der egentlig ikke er ret meget fokus på videregående uddannelser fra gymnasiet side. Der burde være mere studievejledning og mere information omkring ens muligheder.

Da jeg skulle vælge hvilken by, jeg ville studere i, vidste jeg, at København var for stor til mig efter kun at have boet i Nuuk, og at jeg ikke rigtig gad Odense, da jeg altid var der, når jeg var på ferie. Jeg ville prøve noget andet. Da min far så tilbød mig en lejlighed i hans ejendom i centrum af Aalborg, var det pludselig det mest naturlige valg. Aalborg er også noget billigere mht. boliger i forhold til Århus eller København. Jeg synes, Aalborg er en dejlig by med et godt miljø for studerende og selvfølgelig et godt natteliv med især Jomfru Ane Gade. Og da her også bor mange grønlandere, som ofte har kontakt til hinanden – gerne gennem Jakip, foreningen for de grønlandske studerende i Nordjylland – føler man sig ikke helt så langt hjemmefra alligevel.

Forventninger

Jeg må indrømme, at jeg faktisk ikke havde dannet mig specielt mange forventninger til det at skulle studere på Universitetet. Man havde selvfølgelig en idé om, at det er noget med at sidde en masse mennesker ved hver sin pult i et stort auditorium og lytte til en gammel mand, sådan er det jo altid i de amerikanske film. Men man finder hurtigt ud af, hvordan det er, for man bliver kastet ud i det lige med det samme. Det vender jeg tilbage til senere.

Da jeg havde den forventning til undervisningen, regnede jeg også med, at det ville være begrænset, hvor mange af de andre studerende, jeg ville få kontakt med. Hvis man bare sidder et par hundrede mennesker i et rum og lytter, får man jo ikke snakket meget med de

andre. Men man kommer med det samme i projektgrupper og lærer hurtigt de 5-6 personer godt at kende. Jeg arbejdede med dem på uni og var sammen med dem i fritiden og gik i byen med dem. Og da man kommer i mange forskellige projektgrupper i løbet af et år, især det første, lærer man hurtigt mange at kende.

Det Grønlandske Hus

Mht. det Grønlandske Hus havde jeg heller ikke ret mange forventninger, jeg regnede bare med, at jeg kunne få lidt studievejledning og ellers få svar på de spørgsmål, jeg måtte have. Jeg fandt dog ud af, at det Grønlandske Hus også tilbyder andre ting, fx diverse foredrag eller arrangementer, også nogle i samarbejde med Jakip. Det var også herigennem, at jeg og nogle andre grønlandske studerende fik tilbuddet om at deltage i et dansk kursus for grønlændere, som skulle hjælpe os med først og fremmest at blive bedre til at beherske et godt, akademisk, dansk sprog, men også til at blive bedre til formidling, altså hvordan man bedst kommer ud med det budskab, man gerne vil frem med.

Den første dag

Min første dag på universitetet var introduktionsdagen 1. september 2009. Jeg skulle møde op i centrum af Aalborg sammen med lidt over 2000 andre nye studerende til lidt morgenmad og efterfølgende rundvisning. Jeg tog derhen med en af mine venner, der også skulle starte på Universitetet, men så ham ikke resten af dagen, efter vi var blevet ledt ud til vores grupper. Det var en speciel oplevelse at sidde der på en bænk sammen med 2000 andre, og jeg kan huske, at jeg følte mig lidt alene, selvom jeg sad blandt alle de mennesker. Men stille og roligt kom jeg i snak med nogle af dem, der sad omkring mig, og der blev spurgt til højre og venstre om, hvem der skulle læse hvad, og hvor folk kom fra. Her oplevede jeg endnu en gang et stort plus ved at være grønlænder: Folk bliver altid interesserede, når man fortæller, at man kommer fra Grønland, og så har man pludselig masser at tale om. Efter morgenmaden blev vi alle ledt gennem byen af nogle tutorer, som var blevet tildelt de grupper, vi blev delt ind i. Vi var nok omkring 20-25 mennesker i hver gruppe og havde 2 tutorer til hver gruppe. Vi kom forbi en masse mennesker, der ville give os alt muligt merchandise; vandflasker, t-shirts, nøgleringe, kuglepennene og diverse reklamer, indtil vi kom ind i Aalborg Kongres Center, hvor vi skulle høre på en tale fra rektor og fra byens borgmester. Derefter var der rundvisning på det, der kaldes basis, der hvor de studerende på Aalborg Universitet læser på 1. og 2. semester. Her mødte vi i grupperne vores vejleder og fik også en lille introduktion om basisuddannelsen på Aalborg Universitet.

Om aftenen var der fest i et stort telt i en park, hvor der var plads til 1800 mennesker. Tutorerne i min gruppe havde bedt os mødes ude foran lidt før det startede, så vi kunne føl-

ges ind. Efter at have stået i kø i en mindre evighed for at få en smule kantine mad, kom vi ind i teltet og satte os ved nogle borde og begyndte først her at snakke rigtigt sammen. Allerede denne aften blev jeg gode venner med nogle af dem, jeg var i projektgruppe med, og har været det lige siden. Det blev en rimelig våd aften, og vi var mange, der var glade for, at vi først skulle møde kl. 12 dagen efter til den første forelæsning. Jeg syntes, at den første dag på Universitetet var spændende og fuld af mange gode indtryk.

Undervisningen på Universitetet

På Universitetet foregår undervisningen noget anderledes, end man er vant til på gymnasiet. Jeg har dog hørt lidt forskelligt fra folk på de forskellige uddannelser, men jeg kan fortælle

Temafest under rusturen på Femø

om, hvordan det er på det samfundsvidenskabelige basisår (uddannelser som erhvervsøkonomi, jura, sociologi m.m.). Der er ingen normale undervisningstimer, som man er vant til i skolen; man sidder ikke i et klasseværelse og snakker med en lærer. Man sidder i stedet op til et par hundrede mennesker i et stort auditorium og lytter på en professor, der fortæller løs om bøgerne og bruger masser af powerpoint præsentationer, som også kan downloades til senere brug. Dem lægger de ud på forhånd, så man til forelæsningserne kan sidde og skrive sine egne notater til hvert slide, mens professoren fortæller. I mit tilfælde er der ikke ret mange forelæsninger, kun omkring fem om ugen, så det er ikke ret mange timer, jeg skal opholde mig på universitetet. Jeg har ofte fri en hel dag. På nogle uddannelser er der naturligvis mange flere forelæsninger eller timer, men de skal så ikke skrive lige så store projekter. Ved siden af forelæsningserne mødes jeg nemlig med min projektgruppe, og her arbejder vi fuldstændig frit med at skrive stort set, hvad vi vil, blot indenfor en fastsat temaramme. Når man starter på universitetet, har man naturligvis ikke ret meget viden om, hvordan niveauet ligger, og hvordan sådan et projekt skal se ud, men i starten af første semester bliver man undervist i lige præcis den slags, og man får en masse gode værktøjer til projektskrivning. I løbet af den første måned lærte jeg faktisk utroligt mange ting, som virkelig ville have været guld værd under projektskrivningen på gymnasiet.

I slutningen af et semester er der ingen forelæsninger overhovedet, så der kan man bruge al sin tid på projektet. Efter aflevering af projektet skal det ofte forsvares til en eksamen, sommetider sammen med nogle spørgsmål, der vedrører de fag, man har haft i forelæsningserne ved siden af. Andre gange ligger eksamenen med pensum for sig. Jeg havde fx en 5 timers skriftlig eksamen med et pensum på omkring 1300 sider i januar.

Der er også noget, der hedder rusperioden på universitetet. Det er lidt det samme som at være slave i 1.G på gymnasiet, uden alt det negative. Det er en sammenrystning af alle de nye studerende, som styres af nogle af de ældre studerende. Man kommer blandt andet på en rustur, som for mit vedkommende gik til en ø, der hedder Livø, der ligger lidt vest for Aalborg. Her var jeg så i 2½ dag sammen med en 3-400 mennesker, tror jeg. Det var virkelig hyggeligt, og jeg sov i en gammel kirke sammen med omkring 30 andre og lærte hurtigt mange af dem at kende.

Gruppearbejdet

Den største forskel på at studere på universitetet og på at læse på gymnasiet er altså, at her har man virkelig selv ansvar for egen læring. Der er ingen, der beder dig lave lektier, og lærerne er sådan set ligeglade med, om du følger med i forelæsningserne. Men hvis du vil blive til noget og færdiggøre din uddannelse, er du nødt til at lave noget. Man vil også få meget svært ved at komme ind i projektgrupper, hvis man ikke laver noget. For hvem gider være i gruppe med sådan en?

Jeg erfarede også hurtigt, at man meget nemt kan ændre rolle i en gruppe, når man er sam-

men med så mange nye mennesker. Jeg var fra gymnasiet og fra folkeskolen vant til altid at have den samme rolle i en gruppe; jeg lavede ofte meget af arbejdet, men ville helst ikke være ledertypen. I den første gruppe på seks mand, jeg var i, var der tre af de andre, der var ledertyper, og diskussionerne kørte derfor oftest blot mellem de tre. Det var også mest dem, der bestemte, hvad det var, vi skulle skrive om. Derfor fik vi tre andre en lidt tilbagelænet rolle, hvor vi bare tog nogle arbejdsopgaver, men ikke havde helt så meget indflydelse på projektets retning som de andre.

Den rolle blev jeg dog hurtigt træt af, og jeg vidste derfor, at jeg ikke skulle være sammen med så mange ledertyper i min næste gruppe. Jeg gik så sammen med den ene fra min første gruppe, og fandt fire nye. Her fik jeg så selv lidt af en lederrolle, hvor det så var mig og ham, jeg var sammen med i første gruppe, der tog føringen. Bare det, at jeg kom i en ny gruppe med nogle nye mennesker, gjorde, at jeg fik en ny rolle i gruppearbejdet. Enhver gruppe har nogle roller, der skal udfyldes, og det er naturligvis forskelligt, hvem der er bedst til hvad.

Man skal ikke tage på universitetet, hvis man er skoletræt, man skal kun gøre det, hvis det er noget, man vil. Det skulle det dog gerne være, da det jo efterhånden er nødvendigt med en videregående uddannelse for at få et ordentligt job, og da tiden på universitetet kan være med til at udfordre én både fagligt og personligt og dermed hjælpe én med at lære sig selv meget bedre at kende.

Lidt om mit studie

Erhvervsøkonomi (eller HA som det også hedder) handler meget – som navnet antyder – om økonomi. Da jeg kun har haft det i et år nu, kan jeg selvfølgelig ikke vide ret meget om, hvad der kommer senere på studiet. Det første halve år var et led i basisåret, som man skal igennem på Aalborg Universitet. Der havde jeg udover økonomi også politik, sociologi og lidt historie. De tre sidste fag var ikke vildt spændende for mig, men det var da alligevel meget interessant at få skrabet overfladen på de andre fag; det hjælper også, hvis man er i tvivl, om man har valgt den rigtige uddannelse – man kan nemlig sagtens skifte inden for det første halve år. Det var især interessant at være i gruppe med folk, der læste alt muligt andet end én selv – så fik man også mange andre synsvinkler på projektet. Efter jul startede jeg så på 2. semester, hvor jeg havde fag som makroøkonomi, driftsøkonomi, strategi og innovation. Makroøkonomi og driftsøkonomi er lidt "tørre" fag med mange tal og formler, som også kan være meget rart, især hvis man godt kan lide matematik. Strategi og innovation er nogle lidt mere abstrakte fag, hvor der ikke kun er et svar til spørgsmålene, men en pokkers masse teorier og modeller man kan forsøge at analysere virksomheder med. Jeg synes, det er vildt spændende - især innovation, som handler om at tjene penge på nye opfindelser eller nye måder at gøre ting på.

Erhvervsøkonomi er et meget stort studie, der indeholder mange forskellige ting. Derfor er der også rigtigt mange forskellige overbygninger, altså kandidatuddannelser, som man

kan læse bagefter. Alene på Aalborg Universitetet er der 6 forskellige kandidatuddannelser, man kan tage direkte efter en bachelor i Erhvervsøkonomi. Det er derfor også en uddannelse, der kan bruges mange steder. Den giver adgang til rigtig mange stillinger i alle slags virksomheder.

Udfordringer ved at flytte til Danmark

Der kan være mange udfordringer ved at flytte til Danmark. En af de største er nok økonomien, i hvert fald hvis man flytter ned og skal bo alene. Det er dyrt at leve, dyrere end man tror, hvis man er vant til at bo hos sine forældre. Det lærte jeg selv meget hurtigt. Der skal betales husleje, mad, el, vand, varme, telefon, internet, fjernsyn osv. Ofte alt for meget i forhold til, hvad man får i SU. Det koster også en mindre formue at komme til tandlægen, som vi jo ellers er vant til at få gratis i Grønland.

Derfor er det en god ide at få sig et job i fritiden, fx i weekenderne, selvom det kan være hårdt ved siden af studierne. Der er nogle, der er så privilegerede, at de kan få et tilskud af deres forældre, som jeg selv kan, men det er langt fra alle. Det er selvfølgelig også et spørgsmål om levestandard. Nogle mennesker bruger bare mere end andre. Men man er nødt til at vælge, om man vil bruge masser af penge på tøj og byture hver weekend og så leve af havregrød, eller om man vil skære ned på sit luksus forbrug, så der bliver lidt mere plads til det mere nødvendige. Det, tror jeg, mange har prøvet på gymnasiet, og man lærer hurtigt at finde den gyldne mellemvej.

En ny by

Det kan også være en stor udfordring at flytte alene ned til en ny by i et andet land, hvor man måske ikke kender nogen eller kun meget få. Jeg havde kun én kammerat, der boede her i forvejen, og en af mine venner, der også flyttede fra Nuuk for at studere på Aalborg Universitet. Det betød, at jeg brugte meget tid alene, lige inden jeg startede på Universitetet. Men lige så snart jeg kom i gang, blev jeg hurtigt gode venner med dem, jeg var i gruppe med, og vi lavede mindst en gang om ugen et eller andet socialt hjemme hos en af os, hvilket ofte endte med en lille én eller to.

Mange snakker selvfølgelig om kulturchok når de flytter til Danmark fra Grønland, men det er naturligvis meget forskelligt, hvordan man oplever det. Hvis man kommer fra Nuuk vil man fx få et mindre "chok" end hvis man kommer fra en lille by, ligesom København højst sandsynligt vil være mere anderledes for én end Aalborg. København er en meget stor by, som er fyldt med mange forskellige kulturer og nationaliteter. Aalborg er lidt mindre, og selvom her bor mennesker fra mange forskellige kulturer er det alligevel en mere "dansk" by end København, og er derfor nok lettere at vænne sig til for os grønlændere. Det er trods alt

også den af studiebyerne, der ligger tættest på Grønland, og her har flere af de større grønlandske virksomheder en afdeling, hvor man måske kender nogle eller vil have en god mulighed for at få et job.

Hjemve

Hjemve er naturligvis et meget oplagt problem ved at skulle flytte til Danmark for at studere. Jeg tror, det er meget forskelligt, hvordan man oplever det. Jeg var lige blevet færdig med 3.G, før jeg tog til Danmark og savnede derfor mine venner fra GU rigtigt meget til at starte med. Jeg var vant til at være væk fra familien, da jeg kun har boet med mine forældre og min bror i Nuuk – resten af familien bor i Danmark - og har været vant til at mine forældre rejste meget. Min bror har desuden boet i Danmark siden 2005, så ham er jeg også vant til ikke at se så meget. Jeg tror også, at mit efterskoleophold hjalp meget til at forberede mig til at skulle flytte hjemmefra. Jeg ser dog min familie mere end én gang om året, da mine forældre kommer til Danmark 2-3 gange årligt. I den sammenhæng plejer vi at have en weekend eller to sammen.

Jeg beholdt dog kontakten med mine gymnasiekammerater over nettet og besøgte også nogle af dem, der læste i andre byer i Danmark, i nogle af weekenderne. Sommetider kom de også på besøg hos mig. Det, at man møder så mange nye mennesker på Universitetet, bidrager naturligvis også til, at man ikke tænker på vennerne derhjemme hele tiden. Noget af det, jeg virkelig savner ved Grønland, er naturen; især havet og fjeldene. Jeg har godt nok aldrig været ude at sejle eller vandre ret meget, men det er nu underligt lige pludselig ikke at kunne kigge ud af vinduet og se hav eller fjelde. Det er også, når jeg ser billeder af naturen i Grønland eller bare billeder af bekendte eller steder, at jeg får hjemve. Men så må man jo bare trøste sig med tanken om den årlige frirejse, man får som grønlandsk studerende, og glæde sig til sommeren.

Der er to ting, der især har hjulpet mig mod hjemveen: De grønlandske studerendes forening og at læse nyheder derhjemmefra. Selvom det kan fremkalde gamle minder at snakke med folk om tingene derhjemme, kan det også være meget rart, at der er nogle, der ved, hvad man snakker om, når man fx siger, at her ikke sner nok. Nyhederne læser jeg på Sermitsiaq's hjemmeside eller på facebook – der får man de nyeste rygter med det samme. Jeg deltager også sommetider i debatter på Sermitsiaq. Når man følger lidt med i, hvad der sker derhjemme, føles det, som om man ikke er så langt væk.

Den grønlandske sociale arv

Vi er allesammen godt klar over, at der er mange problemer i Grønland. Vi har nogle politikere, vi sjældent er enige med, vi har mange alkoholikere og en høj selvmordsrate. Det er

også noget, folk i Danmark kender til, og de spørger ofte os grønlandere, hvorfor tingene er sådan i Grønland. Det kan vi naturligvis ikke så let svare på, og mange af os føler ofte, at vi må forsvare grønlandere, når vi bliver spurgt om, hvorfor de drikker så meget. Det kan være ubehageligt og til tider pinligt at snakke om, men man må jo bare minde folk om, at det ikke er meget anderledes end andre steder. De danske unge er blandt dem, der drikker mest i hele verden. Jeg blev faktisk chokeret over, hvor meget de drikker her, der er virkelig mange, der fester både torsdag, fredag og lørdag, hver uge. Men fordi nogle drikker, betyder det ikke at alle gør det; man hører bare kun om alle de dårlige ting i Grønland og ikke om de gode. Det er måske, fordi Grønland ligger så langt væk fra Danmark, at de ikke ved noget om, hvordan det i virkeligheden er. Ligesom mange tror, at alle i Afrika er fattige og har AIDS.

Vi står ikke til ansvar overfor alle andre grønlandere, bare fordi vi selv er derfra. Ikke alle er ens, og det må man bare sige, når man bliver spurgt. Hvis man vil undgå det dårlige ry, må man også passe på med, hvad man siger. Lad være med kun at snakke om det dårlige og om alle drankerne foran Brugsen; fortæl også om de gode ting. Det kan dog være svært, når der er mange stereotyper her i Danmark: Fx her i Aalborg sidder der ofte en flok grønlandere ved et springvand i centrum og drikker dagen lang. Det er så pinligt at se på. Men så må vi som unge, grønlandske studerende vise de andre, at det ikke er alle der er sådan.

Fastelavnsfest med JAKIP

Jakip

Jakip er foreningen de grønlandske studerende i Region Nord. Herigennem mødte jeg mange andre grønlandske studerende og tidligere studerende, som bor i Aalborg. Jeg synes, det er fedt at kunne tale med dem om ting derhjemme, og jeg mødte da også et par bekendte ansigter. I efteråret 2008 kom jeg med i bestyrelsen i Jakip og blev kasserer og er derfor med til at planlægge og udføre arrangementer for medlemmerne. Det har givet mig et stort netværk med andre grønlandske studerende. Igennem mit arbejde i Jakip har jeg også hørt om det, de laver i den landsdækkende organisation, Avalak, hvilket bl.a. inkluderer en masse forbedringer af vores vilkår som studerende i Danmark. Hvis man interesserer sig for politik, vil det helt sikkert være en fordel at være med i Avalaks bestyrelse, da man vil have mulighed for at komme med til møder med Grønlands politikere. Det er dog ikke lige noget for mig, så jeg nøjes med at være i bestyrelsen i lokalafdelingen, hvor det hovedsageligt går ud på at skabe sociale rammer for de studerende i form af forskellige arrangementer som fælles-spisning, biografure, fester m.m. Det er hyggeligt og har som sagt givet mig et større netværk, end det jeg ville kunne få alene på Universitetet.

Tilbage eller ej

Som det er nu, er jeg stadig meget i tvivl om, hvorvidt jeg har lyst til at vende tilbage til Grønland eller ej, efter jeg har færdiggjort min uddannelse. Hovedårsagen er, at jeg kun har læst i ét år nu og mangler 4. Desuden er jeg ikke helt sikker på, i hvilken retning jeg vil specialisere mig, og alt efter hvad jeg vælger, kan jeg have brug for nogle års erfaring efter kandidatuddannelsen. Jeg må også indrømme, at jeg efter at have boet i Danmark et stykke tid er blevet ret utilfreds med den infrastruktur, der er i Grønland. Her ser jeg meget gerne en forandring. Grønland er til tider et lidt for "lukket" samfund med for lidt kontakt til omverden, det samme kan desværre siges om en del af befolkningen. Jeg vil gerne ud og se og opleve verden, men det er kompliceret og dyrt, når man bor i Grønland, som tingene er nu. Hvis ikke jeg havde boet i Grønland, ville jeg nok ikke kunne argumentere for, at det ville være bedre at bo i Grønland end i Danmark, der er jo klart flere fordele ved at bo i Danmark. Jeg tror, det er tilhørsforholdet til Grønland, der gør, at vi gerne vil tilbage.

Jeg har dog et ønske om at vende tilbage til Grønland på et eller andet tidspunkt, jeg synes, det er et dejligt sted at bo. Det skal i så fald være Nuuk, da jeg har boet der hele mit liv og kender mange der, og da de andre byer er for små. Jeg vil i hvert fald helt sikkert fortsætte med at besøge Grønland.

Mht. job har jeg bare bedre muligheder for et godt et med mulighed for advancement i Danmark, og naturligvis bedre løn og frynsegoder osv. Det betyder selvfølgelig en del for mit valg, især når jeg er ung og ikke har ret mange penge. Jeg kunne dog godt tænke mig at starte min egen virksomhed op i Nuuk, hvis muligheden en dag byder sig.

Det er som sagt virkelig svært for mig at tage stilling til, om jeg vil tilbage eller ej, da der er så mange år endnu. Der kan jo også ske så mange ting, mens jeg er under uddannelse, man kunne jo pludselig gå hen og stifte familie - hvem ved?

Agathe Adolfsen

Mit navn er Agathe Adolfsen. Jeg er 29 år gammel og kommer fra Nuuk. Jeg har boet i Aasiaat fra jeg var 5 til 14. Det har været med til at begrænse mit danske sprog i skrift og tale.

Da vi flyttede tilbage til Nuuk, fik jeg et kulturchok. Folk tænker meget anderledes i Nuuk. Noget lignende skete igen for 3½ år siden. Jeg flyttede nemlig til Aalborg i august 2005 for at begynde på serviceøkonomuddannelsen. Jeg rejste fra Nuuk med den største selvtillid, selvværd og stolthed og syntes, jeg kunne klare alt. Jeg var stolt over, at jeg var blevet optaget på den uddannelse, jeg havde søgt ind på. Det var min drøm at bo i Danmark. Jeg havde lyst og var klar til at prøve noget nyt i mit liv. Jeg havde klaret gymnasiet, jeg havde boet i Perth i Australien for at lære engelsk. Det her skulle jeg nok klare, når jeg havde været i et fremmed land før. Jeg følte, at der ikke var noget, der kunne knække mig.

3 uger før jeg flyttede til Aalborg, fik jeg det første tilbud om bolig. Billederne af lejligheden så fine ud. Jeg var stresset og usikker på, om jeg vil få endnu et tilbud til, før jeg rejste til Aalborg. Lejligheden lå 11 km væk fra centrum. Jeg ringede til en rigtig god ven, som sagde, at afstanden var ligesom fra Nuuk lufthavn til enden af Nuuk by. Jeg var i tvivl, men jeg turde ikke satse på, at der dukkede andet op, så jeg tog lejligheden. Set i bakspejlet var det desperation, som fik mig til at tage imod tilbuddet.

Med al den selvtillid og al det selvværd, havde jeg masser af overskud til at falde til. Alt var nyt og meget spændende her i Aalborg. Alt var meget billigere end i Grønland. Ting, såsom tøj, frisk frugt og grønt, mad – det hele var overraskende billigt.

Efter et par dage i Danmark og i Svenstrup, viste det sig, at alt lå langt fra hinanden. Der var lange afstande mellem de forskellige steder. Det var slet ikke ligesom i Nuuk, hvor der kun er 5-10 minutters transport for at nå frem til, hvor man skulle hen. Her begyndte jeg at mærke, at jeg befandt mig i en anden kultur med dens egne betingelser og spille regler.

I dag, efter at have boet mere end 3½ år her i Danmark, har jeg en serviceøkonom uddannelse med hotelspeciale og er 1.års studerende ved institut for psykologi på Aalborg Universitet. Det var stort for mig at blive optaget på mit studie, da det siges, at det er den sværeste studie at komme ind på. Man skal enten have et højt snit for at komme ind på studiet, eller man skal optages gennem kvote 2. Der er rigtig mange, der søger ind. Jeg fik at vide fra mange mennesker, at jeg ikke skulle regne med at blive optaget på studiet. Selv studievejlederen fra Grønlandernes Hus i København, sagde, "Agathe, du skal ikke regne med

at blive optaget". Ellers hørte jeg, at jeg skulle tage GSK- kurser for at supplere mine karakterer fra gymnasiet.

Forventningerne til mig selv var store. Spændingen var stor. Et nyt kapitel i mit liv skulle starte. Hvad mon ventede derude? Det var her en ny rejse for Agathe startede. Hvad kunne jeg? Var jeg egnet til at gå på universitetet? Klarede jeg et nyt liv i København? Jeg skulle prøve at bo i en storby. Det var en drøm, jeg havde lyst til at afprøve. Hvordan kunne jeg klare svære tider? Kunne jeg bruge mine erfaringer i mit nye, kommende liv i København? Havde jeg truffet den rigtige beslutning? Hvad var endelig mine ønsker og drømme, uden at tænke på min far, som altid skal give gode råd eller "godkende mine beslutninger". Nu startede jeg endelig med mine egne ønsker og beslutninger. Kunne de være rigtige? Tog jeg fejl? Denne her gang skulle jeg ikke tilfredsstille andres behov eller ønsker. Puha, det var uvant for mig.

Den bedste oplevelse hernede

Jeg var hjemme. Det var lørdag den 15.juli. Den dag, hvor jeg skulle have et svar fra uddannelsesstedet, Københavns Universitet. Men der kom ikke et brev fra posthuset. Jeg ventede på, at postbuddets bil skulle komme. Den kom. Men der var ingen breve fra København Universitet. Jeg blev skuffet og tænkte, det ville blive en lang weekend, hvor jeg skulle vente på det svar, som jeg havde ventet på hele sommeren og lige siden, jeg søgte ind på uddannelsen. Så skulle jeg på arbejde hele weekenden. Så gik tiden hurtigere. Så blev det mandag morgen, og jeg begyndte at vente på postbuddet igen. Der var han!!! Han var på vej hen mod Sturhs Brygge. Nu skete det endelig. Jeg gik ned, da jeg regnede med, at han nok havde delt breve ud til brevkasserne. Jeg åbnede min postkasse. Der var det brev!! Tyk og stor var konvolutten. Ligesom jeg havde forestillet mig, den skulle være. Jeg havde visualiseret denne her dag. Jeg har gjort det mange gange, uden at give mig selv begrænsninger i forhold til, hvad folk sagde om den uddannelse, jeg havde søgt ind på. Hver dag op til svardagen havde jeg visualiseret, at jeg fik et brev, som var tykt. Jeg tog elevatoren for at komme tilbage til min lejlighed. Jeg åbnede brevet. Der var det. "Det er os en glæde at meddele, at du er blevet optaget på psykologi uddannelsen". Der fik jeg endnu en bekræftelse på, at man kan, hvad man sætter sig for, samt at det, man visualiserer, realiserer man!!

Forventninger

Jeg havde høje forventninger til mig selv og min uddannelse, idet jeg var vant til at stille høje krav til mig selv. Men jeg vidste ikke helt, hvad der ventede forude. Jeg så op til grønlandske studerende i Danmark. Hver gang, de kom til Nuuk, virkede de, som om de trivedes rigtig godt. Jeg lovede også mig selv, at jeg ville uddanne mig og ville prøve noget andet end det, jeg kendte i Grønland.

Mine forventninger var, at jeg skulle kunne klare en uddannelse. Den første uddannelse, som jeg blev optaget på, tog kun to år. Hvis de andre studerende kunne, så kunne jeg også godt klare det. Den tankegang har mange gange fået mig til at klare noget svært i mit liv. Når jeg i dag tænker tilbage, kunne jeg ikke overskue at bo 5 år yderligere her i Danmark. Det var vigtigt for mig at jeg tog en dag ad gangen. Fordi inderst inde nød jeg at bo i Danmark, men jeg savnede også Grønland og dets kultur samt natur. Jeg valgte dog at blive i Danmark.

Da jeg flyttede til Danmark, havde jeg en forventning om, at danskerne ville være ligesom de danskere, som havde bosat sig i Grønland. Men det viste sig at være helt anderledes end forventet. Ved serviceøkonomuddannelsen havde vi medstuderende, som kom fra vidt forskellige baggrunde. Jeg mødte min nuværende veninde, som jeg gik i klasse med, samtidig med at jeg mødte en anden studerende fra Nuuk, som jeg har arbejdet sammen med engang, så vi var i alt tre grønlændere, som startede med den samme uddannelse. Vi kunne støtte hinanden i vores kulturchock og med vores eksamener. Vi lavede mad sammen, gik i byen sammen osv.

Jeg troede, jeg kunne klare den danske kultur, idet jeg troede, at jeg var rigtig god til at tale og skrive dansk. Lige pludselig skulle jeg leve på danske præmisser. Det var svært at vænne sig til, for danskerne havde andre spilleregler. Hvis jeg fx ikke skulle med til en fest, blev jeg opfattet som en, der ikke havde interesse for at være sammen med andre. Så kunne nogle af dem ligeså langsomt begynde at holde op med at snakke med mig eller holde op med at spørge mig, om jeg ville med, sikkert fordi de tænkte, at jeg altid sagde nej pga. mit arbejde. Eller jeg skulle forklare mig, hvis der skete et eller andet. Jeg skulle vænne mig til, at danskerne forklarer en hel masse ting, som i mine øjne og ører var ligegyldige. De kunne have lange diskussioner om fx briller; hvordan de var lavet og hvorfor, hvad for en farve, de kunne have haft, hvor meget det ville koste, hvis man gjorde noget andet. I den grønlandske kultur siger man bare, at de briller, som jeg har på, klæder mig. Når jeg blev spurgt om noget, kunne jeg bare sige ja, nej, måske eller bare nikke, uden at komme med yderligere forklaringer.

Universitet chok

Da jeg startede på Københavns Universitet, var jeg meget stolt af mig selv. Når vi havde forelæsninger, var vi helt op mod 200 studerende i et auditorium, der var større end et biograflokale. Underviseren havde altid en mikrofon på, så vi alle kunne høre, hvad vedkommende sagde. Der var næsten altid et stort diasshow, man skulle følge med i. Men nogle af underviserne havde aldrig diasshow eller noter, som man kunne kigge på. Man skulle bare bruge sine egne evner til at lytte samtidig med, at man skulle skrive notater. Det skulle jeg lige vænne mig til først.

Noget andet, som jeg stadig har svært ved at vænne mig til, er, at der kun er forelæsnin-

ger et par gange om ugen. Jeg var vant til, at jeg var til undervisning 6 timer om dagen, hvor jeg kunne holde pauser sammen med de medstuderende. Vi kunne spise frokost sammen og gå ud at shoppe efter skoletid. Men på universitet var der mange studerende, som kommer langvejs fra. De var villige til at bruge offentlige transportmidler i et par timer, før de kom til universitetet til 2 timers forelæsning. De tog hjem med det samme, når undervisningen sluttede. Ud over dette skulle jeg vænne mig til, at jeg selv skulle sørge for min egen indlæring. Der var ikke nogen, som spurgte mig, om jeg havde læst eller ej. Der var ikke nogen "kære mor", som sørgede for én, som fx på serviceøkonomuddannelse, hvor vi kunne få udleveret materialer, som var relevante for studiet eller for bestemte fag. På universitetet kræves der stor selvdisciplin, og når man skal op til eksamen og er oppe til eksamen, så går det først op for en, om man virkelig har lært noget. Der må jeg erkende, at jeg skal lære at komme frem og sige til eller bede om hjælp, når jeg er usikker. Jeg er næsten for stolt til at spørge de andre medstuderende, idet jeg føler, at jeg bare har været heldig at være kommet ind på det sværeste studie. Der kan jeg virkelig mærke min usikkerhed omkring mit studie og mig selv. Nogle gange tænker jeg, at jeg bare er en grønlænder og spørger mig selv, hvad jeg bilder mig ind. Mine forældre har ingen akademisk uddannelse. Jeg er ikke opvokset med højt uddannede forældre, som de fleste af mine medstuderende er. Nogle gange synes jeg, at det er ensomt at gå på universitet pga. de korte forelæsninger. Jeg skal selv søge efter en læsegruppe, og jeg har ikke nemt ved at tage det første initiativ. Jeg kan ikke rigtigt tale med mine nærmeste familiemedlemmer om, hvordan det er at gå på uni. Jeg føler, at de har svært ved at forestille sig, hvordan det er at gå på uni samt hvordan det er at bo i Danmark. Det kan nogle gange være hårdt og ensomt. Det er ligesom om, jeg ikke er en del af kredsen, som jeg bare ønsker at være med i. Men jeg kan heller ikke leve ligesom dem. Så jeg er nødt til at danne min egen vej i uvished, fordi der ikke er nogen i den kreds, som har prøvet det før. Det er fedt at være mønsterbryder, men det kan også være enormt ensomt nogle gange. I dag ved jeg, at alting har sine fordele og ulemper, og nu kan jeg nemmere stå ved mig selv. Det har også været svært for mig at vænne mig til, at mine medstuderende på universitet snakker et helt andet sprog end dem, som jeg gik i klasse med ved serviceøkonomuddannelsen. Mine psykologimedstuderende er meget målrettede. De ved, hvad de vil, og hvordan de vil klare uddannelsen. Nogle har ikke været ude at rejse. Nogle mål er at blive færdiguddannede i en ung alder. Mange af dem kan sidde mange timer i træk ved hjælp af deres selvdisciplin, som jeg tit mangler i mit studieforløb. De kan tage en beslutning om at læse fra 8-16 hver dag eller bare sidde og skrive i rigtig mange timer. Det kan jeg ikke altid klare, fordi jeg er sådan en type, der skal holde pauser tit og jeg har brug for at bevæge mig. I denne sammenhæng gælder det om at finde mit eget tempo og min egen måde at gøre tingene på. Jeg har et eller andet sted haft en ønske om at kunne gøre tingene på mine medstuderendes måde, så jeg kunne lære lige så meget og lære at udtrykke mig lige så godt som dem eller jeg ønskede så meget at være en del af gruppen. Men med tiden viste det sig at være vigtigere at finde min egen måde at læse og skrive på. Jeg har nemlig lært, at det, der er bedst for nogle, ikke behøver at være det bedste for mig.

Året efter at have boet i København, valgte jeg at flytte tilbage til Aalborg. Jeg faldt ikke til i København. Jeg længtes meget tilbage til Aalborg. Det var ensomt at bo i København, og det hele foregik meget hurtigere end her i Aalborg. Jeg valgte at starte forfra, idet jeg ikke rigtig havde koncentreret mig fuldt ud i mine fag på KU. Også selvom jeg havde bestået 6 ud af 8 fag og kunne have valgt at få merit for de fag. Jeg har ikke fortrudt, at jeg valgte at starte forfra.

Jeg har det meget forskelligt i forhold til mit studie. Nogle gange tænker jeg, at jeg har fortjent at gå på det studie, andre gange tænker jeg, at jeg bare er en grønlander, der skal hjem - selvværdet og selvilliden svigter nogle gange. Det første år så jeg mig selv som en, der ikke rigtig kunne tillade sig at gå på universitet. Lige op til mine første eksamener græd jeg af skræk. Jeg blev handlingslammet og var enormt bange for at dø af skræk, og jeg tænkte, at det hele ville slutte, hvis jeg dumpede.

Jeg gjorde, hvad min studievejleder foreslog. Jeg begyndte at øve mig i at tale. Jeg øvede mig i det, jeg skulle sige og tog tid for at se, hvordan det ville gå. Mine bamsere var mine vidner til mange øvelsesminutter og -timer. Det virker. Måske kunne det virke for dig også.

I dag tænker jeg, nu hvor jeg har klarer mig igennem studiet så langt, mere og mere på, at jeg kan klare det. Hvis de andre kan, så kan jeg også. Så trøster jeg også mig selv ved at tænke, at mine karakterer og de ting, jeg lærer, også skal kunne bruges ude i "den virkelige verden", hvor det ikke kun er teorierne, der er afgørende for, om jeg kan hjælpe andre. I min fremtid vil jeg være i stand til at bruge eller videregive mine egne personlige erfaringer. Derfor er det ikke kun på baggrund af teorier, at jeg kommer til at hjælpe andre. Nogle gange kan jeg synes, at der bare er så langt frem til, at der er gået 4 år. Nu er jeg først færdig med det første år, og der er bare lang tid til, at jeg bliver færdig. Men jeg er nødt til at tage et semester ad gangen eller én dag ad gangen. Det er jo heller ikke altid hårdt. Det kan bare være hårdt engang imellem. Men hyggen vender altid tilbage.

Faglighed – skriftlige og sproglige færdigheder

Jeg har aldrig fået at vide, at jeg har sproglige problemer i min skrivning, før jeg begyndte at gå på AAU. Jeg dumpede i min personligheds- og udviklingspsykologiopgave, som jeg fik afleveret i december 2008. I januar måned bad jeg om feedback for første gang i mit liv. Der fik jeg at vide, at jeg lavede for lange sætninger, som ikke hang sammen. Jeg havde sproglige problemer og svært ved at forklare mig. Det var først der, jeg begyndte at lægge mærke til mine sætninger. Der var jo heller ikke nogen, som havde givet mig feedback ved serviceøkonom uddannelsen. Nogle gange fik jeg 10 taller for opgaver, nogle gange fik jeg mindre karakterer, men der har aldrig været nogen, som fortalte mig om mine sætninger, ligesom min underviser gjorde. Jeg blev meget ked af at høre det, men på den anden side gav det mig ro at vide, hvor jeg stod. Der begyndte jeg at overveje at tage til danskundervisning. Jeg har fået meget ud af at gå til formidlingskurset. Det gik op for mig, at jeg ikke var den ene-

ste, der havde problemer. Jeg fik også en god omgangskreds ud af gå til kurset hver onsdag aften i dette forår. Jeg har været med til at lave mange øvelser både på mundtlige og skriftlige. Jeg lærte ting, som jeg aldrig før har tænkt på. Jeg regner med at være med til kurset igen til efteråret 2009.

Netværk

Jeg byggede lige så langsomt et netværk op. I starten var det meget ensomt, jeg kunne ikke bare gøre, som jeg plejede. Hvis jeg kendte en, så kunne jeg blive venner med mine venners venner. Men her skulle jeg starte forfra, og jeg skulle finde ud af, hvem jeg snakkede godt med, hvem jeg kunne lide at snakke med, hvem kunne jeg gå i byen med, hvem jeg kunne drikke en kop kaffe med, hvem der boede hvor, og hvem der lavede hvad. Det var ikke lige til. Jeg havde nogle gange ikke tålmodighed til at fortælle om, hvor jeg kom fra, hvad jeg læste til, hvad jeg lavede i min hverdag. Nogle af danskerne kunne blive overraskede over, at jeg ikke drak, selvom jeg er grønlander. Danskerne har fordomme om, at grønlandere drikker som huller i jorden. De forventede, at jeg bare var ligesom andre grønlandere. Med tiden fandt jeg ud af, hvem jeg snakkede godt med, og hvem jeg kunne lide at være sammen med.

Med tiden lærte jeg, at det at danne et netværk tager lidt tid. Det tager tid at opbygge venskaber. Jeg skulle vænne mig til, at danskerne bruger kvalitetstiden anderledes, end jeg gjorde. Hvis jeg havde det hårdt, kunne jeg ringe til en af dem, og jeg fandt hurtigt ud af, hvem jeg kunne ringe til. For nogle kan det være svært at vænne sig til at modtage den hjælp, der kan blive budt. Det var det også for mig, fordi jeg ikke har været vant til at få så meget hjælp, som jeg kan få her.

Løbetræning

Jeg elsker at løbetræne og kan slet ikke undvære mine løbeture. Det er, som om jeg mediterer, når jeg løber mine ture. Jeg får perioder, hvor jeg går fuldstændig amok med at træne. Men jeg får også perioder, hvor jeg kun løber én gang om ugen. Mine løbeture giver mig ro, hvis jeg har uro i kroppen. Turene giver også ekstra energi. Når jeg føler, at jeg er for træt til at løbe en tur, og jeg alligevel kommer af sted, så får jeg det meget bedre bagefter.

ter. Energi, der bliver brændt af, producerer ekstra energi.

Jeg kan ikke undvære de kort- og langsigtede mål i mit liv. Mine uddannelser er mine langsigtede mål, og mine løbeture er mine kortsigtede målsætninger. Sidste år var jeg med til UniRun - konkurrence for første gang i Danmark. Det gik op for mig dengang, hvor meget jeg havde savnet at have kortsigtede målsætninger i det sportslige, da jeg har været vant til at dyrke meget sport. Men det var, som om jeg ikke kunne overskue at koncentrere mig om de ting, jeg plejede at koncentrere mig om i Nuuk. Men efter 3 år i Danmark kom det tilbage. Jeg var tryk nok til at kunne være med og træne op til løbet. I år skal jeg være med til I Forms kvindeløb. Det sker om tre dage. Derefter skal jeg være med til Stigsborgløbet og Feminas kvindeløb i København. Jeg glæder mig til at komme af sted og være i en stor forsamling og et fællesskab, der består af 4.350 kvinder, der er med til løbet.

Kulturchok

Da jeg flyttede til Aalborg, fik jeg et ordentligt kulturchok. Alt var stort, danskerne tænker meget anderledes end mig og andre grønlandere. Det kunne jeg slet ikke forstå. Jeg forstod ikke, hvorfor de tænkte, som de gjorde, og hvorfor de var, som de var. De var slet ikke ligesom australiere eller grønlandere. Jeg forestillede mig, at de skulle være nemme at forstå, fordi de kendte til Grønland og grønlandere. Sådan var det slet ikke.

Der var ikke nogen, der kunne forklare mig danskernes spilleregler. Spilleregler, jeg selv skulle lære. Dem skulle jeg lære ved at være åben og snakkesalig, hvad jeg ikke rigtig har været god til. Jeg var nogle gange nødt til at overskride mine egne grænser ved at tage initiativ til at snakke med folk, være med til fester, snakke om "lige gyldige ting", som jeg ikke rigtig interesserede mig for eller være aktivt lyttende. I Danmark var det ikke kun mig, det handlede om, som jeg havde været vant til i Nuuk.

Noget andet var, at det gik op for mig, hvor langt tingene lå fra hinanden. Jeg var meget afhængig af offentlig transport og skulle derfor altid tjekke tidspunkter for busser og tog. Nogle gange følte jeg, at jeg havde mistet min frihed på grund af de lange afstande. Det var ikke ligesom i Nuuk, hvor jeg kunne blive hentet eller kunne ringe til nogle, som så hentede mig. Det var så ensomt at opdage, hvor alene jeg var i verdenen. Jeg skulle lære at klare mig selv, uden at være afhængig af venner eller familie. Jeg begyndte at indse, hvor meget familie og venner betød. Men på den anden side indså jeg også, at jeg havde mine stærke – og svage sider ved at lære mig selv at kende. De sider, som jeg har set som mine svage sider, begyndte jeg også at se som stærke sider.

Lige i starten af mit ophold i Danmark, græd jeg meget, når mine venner eller familien ringede fra Grønland. De kunne ikke altid forstå, hvad jeg sagde, fordi jeg hulkede sådan. Nogle lod mig græde færdig, og andre vidste ikke, hvad de skulle sige. Men med tiden lærte de den del af Agathe at kende og fandt ud af, hvordan de kunne tackle situation. Med tiden vænnede jeg mig til at være i mit eget selskab.

Mine overlevelsestrategier

Jeg lærte langsomt, at jeg skulle lære at bede om hjælp. I starten kunne jeg slet ikke bede om hjælp, fordi jeg har været vant til at klare mig selv eller har været for stolt til at kunne indrømme, at jeg havde brug for andre.

Det blev nemmere og nemmere at være Agathe med tiden. Det kom ikke bare lige sådan, som jeg drømte om. Jeg havde ikke tålmodighed til at vente eller være i den proces, som jeg nu befandt mig i, fordi jeg havde så travlt med at komme ind i den "perfekte" verden, hvor man bare kunne klare alt. For at kunne klare mine kriser, lærte jeg, at jeg kunne bede om hjælp. Det kan være venner, veninder, bekendte, studiegruppe eller familiemedlemmer, der er villige til at lytte til mig. Tit viser det sig, at jeg bare har brug for en, der lytter til mig. Så kan jeg, mens jeg snakker selv finde frem til svar, som nogle gange overrasker mig.

Med tiden blev det nemmere at tackle forskellige situationer, som havde været svære at stå i. Men jeg ved i dag, at alt det, jeg har været igennem i mit liv, har gjort mig til den jeg er i dag.

Hjemve-fornemmelsen blev nemmere at have med at gøre. Hver gang jeg har været hjemme i Nuuk på sommerferie, indså jeg fordelene ved at bo i Danmark. En af dem er, at min omgangskreds var flyttet til Danmark, og at jeg kan være mere anonym her. Selvom jeg har hjemme i Nuuk, føler jeg mig både hjemme og alligevel ikke. Jeg kan nogle gange føle mig som en fremmed i byen og alligevel ikke. Det er meget ambivalente følelser, som jeg har. Nogle gange oplever jeg, at jeg ikke rigtig kan snakke lige så godt med de mennesker, som jeg før i tiden snakkede godt med. Det kan gøre ondt. Jeg kan have en oplevelse af, at folk fra Nuuk ser mig som en stærk person, som bare kan klare alt. Men inderst inde ved jeg, hvor hårdt det kan være at stå midt i en krise, som man selv skal klare uden sin familie.

Studiejob

Jeg var vant til at få et arbejde hurtigt, da jeg boede i Nuuk. Men da jeg begyndte at lede efter et studiejob her i Danmark, gik der tre måneder, før jeg blev ringet op for første gang. Jeg skulle ind og have prøvetimer, inden der blev taget stilling til, om de kunne bruge mig. Det var en lettelse for mig at blive ringet op, idet jeg havde ventet på det i flere måneder. Jeg var nervøs for at skulle tage den første vagt som tjener. Men jeg trøstede mig selv ved at sige, at det nok skulle gå.

Da den dag kom, hvor jeg skulle begynde på mit nye job, ville jeg af sted i god tid. Jeg ville gøre et godt indtryk den første gang på jobbet. Jeg havde orienteret mig om, hvor restauranten lå, men da jeg skulle på arbejde, kunne jeg ikke finde restauranten med det samme. Jeg havde en anden forestilling om, hvor det lå. Så jeg kom for sent og ærgrede mig over det. Jeg tænkte, at de nok ikke ville bruge mig, når jeg kom for sent første arbejdsdag. Jeg dunkede mig selv oven i hovedet, det havde jo taget 3 måneder, før jeg blev ringet op.

Den første arbejdsdag var en fredag aften. Det var meningen, at jeg kun skulle have to prøvetimer. Men vi havde så travlt, at jeg blev 5 timer. Arbejdstempoet var meget anderledes end det, jeg var vant til oppe fra Nuuk. Men det var fedt. Der var gode kollegaer, som jeg elskede at arbejde sammen med. Det var bare fedt til sidst at snakke med restaurantchefen, da hun sagde, at hun gerne vil give mig flere vagter. Hun syntes, det gik godt for mig. Det var dejligt at høre, og det var bare så stort at få et arbejde! Jeg var rigtig stolt af mig selv og ringede straks til mine forældre for at fortælle den gode nyhed.

Jeg arbejdede hver fredag og lørdag aften og fik 90 kr. i timen plus drikkepengene. Drikkepengene gjorde, at jeg var i stand til at tage på cafeer, biografture og alverdens ting og sager, fordi jeg hver fredag og lørdag fik omkring 120 kr. eller lidt mere med hjem.

Jeg havde og har stadig frikort op til omkring 70.000 kr. om året, hvilket vil sige, at jeg kan arbejde skattefrit i 8-9 måneder om året. Det betyder, at jeg kan købe tøj, hygge mig, gå ud og gøre de ting, som jeg har lyst til, idet jeg ikke har børn og heller ikke en kæreste. Jeg tjener omkring 3.-5.000 kr. ved siden af mit SU, og det er en god supplerende til min SU-løn. Ved at have et studiejob, lærer jeg også mange nye mennesker at kende, fx mine kollegaer. Hvis de kender nogen, så lærer jeg også dem at kende. Nogle spørger, hvorfra jeg kender så mange, når de synes, jeg hele tiden hilser på folk i byen, når vi går en tur.

Det Grønlandske hus og studievejledning

Jeg havde i begyndelsen af mit studieophold ikke rigtig benyttet mig af Det Grønlandske Hus og studievejledningen, fordi jeg syntes, at det var langt væk, da jeg boede i Svenstrup. Da jeg begyndte at lede efter et sted at bo inde i Aalborg, begyndte jeg at snakke med Jonathan, den ene af uddannelsesvejlederne i huset. Senere snakkede jeg også med den anden uddannelsesvejleder, Signe, som har været og stadig er en fantastisk støtte de gange, hvor jeg tvivler på, at jeg kan klare mit studie eller at være studerende i Danmark.

Jeg kan nogle gange føle, at jeg er i en identitetskrise, og at jeg ikke hører til nogen ste-

der. Jeg bor i Danmark af uddannelsesmæssige årsager. Her har jeg mit hjem, men jeg føler mig tit anderledes. Grønland vil altid være mit hjemland, og jeg glæder mig til at flytte tilbage til Grønland. Men jeg bor jo i Danmark og kommer til at bo her i stykke tid endnu. Når jeg er hjemme i Nuuk, savner jeg også den følelse af, at jeg hører til. Jeg tror, man først skal bo et andet sted end Nuuk eller Grønland, før man helt forstår den følelse, som jeg ofte har. Man kan ikke få sine behov for fx at være sammen med sin familie opfyldt, når man bor i Danmark. Der er mange ting, man selv skal klare. Det er lidt ligesom en smuk svane, den er meget smuk at kigge på og alt ser let ud. Men den kan godt padle løs under overfladen for at holde sig svømmende. Den er smuk at kigge på, men under overfladen må den kæmpe for at klare sin hverdag.

Til allersidst vil jeg kun sige held og lykke med din fremtid og med din uddannelse.

Rebekka Bisgaard

Mit navn er Rebekka Bisgaard, og jeg er grønlandsk studerende på Aalborg Universitet. Jeg vil starte med at fortælle om, hvem jeg var, da jeg kom, og hvem jeg synes, jeg er i dag.

Jeg kom til Aalborg for at læse på Aalborg Studenterkursus som 18-årig, hvilket tog 2 år. Derefter tog jeg et sabbatår, hvor jeg sejlede som messepig på to forskellige trawlere. Her var det hårdt arbejde hver dag. På den ene trawler var vi ikke i land mere end ét døgn på godt 6 måneder. Herefter tog en veninde og jeg til USA og rejste lidt rundt i 2 måneder, blandt andet til den by, jeg boede i fra 1995-1999. Tingene havde allerede dér ændret sig, og jeg indså, at jeg var blevet glad for måden at leve på i Aalborg. Uanset, at jeg senere skiftede uddannelse, var det i hvert fald ikke spildt, idet jeg mødte min mand på engelskstudiet. Der er ikke noget, der er så skidt, at det ikke er godt for noget, på godt, gedigent nordjysk!

Jeg færdiggjorde min bacheloruddannelse – de tre år gik egentlig utrolig hurtigt. Derefter var jeg træt. Træt af at læse, træt af at skrive stolpe op og ned om høge og duer i amerikansk politik, træt af, at jeg ikke følte, at det var den rigtige uddannelse. Jeg fik mig et ganske almindeligt, ufaglært job som ekspedient i et biludlejningsselskab og rejste rundt i Sydøstasien for pengene. Da jeg kom tilbage, var der gået et år, og jeg var endnu ikke klar til en omgang mere på universitetet, så jeg blev gravid, og rejste til Nuuk for at arbejde, mens livet (i alle henseender) blev større.

Jeg havde læst i medierne, at der skulle være masser af jobs at få i Grønland, det skulle være et veritabelt tag selv bord af jobmuligheder, og med en bachelor kunne det måske nok klares. Dog er det altså ikke mange, der har lyst til at ansætte en gravid, nyuddannet humaniora-bachelor der, efter barsel, ikke vender tilbage til jobbet, og dermed reelt set kun har ca. 6 måneder på arbejdspladsen. Det offentlige skulle vise sig at være villig til at satse, idet jeg fik positivt svar tilbage fra 2 direktorater, hvoraf det ene direktorat havde midler til at betale efter Magistrenes Fagforenings bachelorsats.

Jeg arbejdede i Erhvervsdirektoratet i 6 måneder, gik på barsel, flyttede tilbage til Aalborg, startede på jurauddannelsen i Aalborg, og finder nu mig selv på 4. semester, næsten

halvvejs, og motiveret til at fortsætte. Det lyder så nemt det hele, men mellem linjerne er der liv, kamp, blod, nederlag, opture, kedsomhed, travlhed, frustrationer og meget andet.

Mange af tingene hænger sammen med, at jeg rent faktisk ikke bare er en ung, studerende kvinde i Danmark. Jeg er også en ung, grønlandsk, studerende kvinde i Danmark. Jeg går på et dansk kursus som er stablet på benene egenhændigt af en viljestærk kvinde fra VUC, som har mødt en anden viljestærk kvinde i Det Grønlandske Hus i Aalborg, hvilket er grunden til, at kurset nu tilbydes alle grønlandske studerende i Region Nord. Jeg har egentlig udmærkede dansk evner, hvilket min gamle kollega, Rasmus, fra Erhvervsdirektoratet nok kraftigt vil bestride, idet jeg ikke kan sætte et komma. Det må jeg få gjort noget ved. Desuden har 14 år i Grønland, 4 år i USA og 3 år på engelsk-studiet sat sine spor i mit skrevne danske. Dette dansk kursus har ikke eksisteret før, så der skal laves en bog om dette lidt specielle eksperiment, hvor vi studerende, skal videregive vores erfaringer, i al deres forskellighed, til andre kommende og nuværende grønlandske studerende i Grønland og Danmark.

Sociale spilleregler

Jeg flyttede fra Nuuk til USA. Så flyttede jeg fra USA til Aalborg. Hver flytning var fra én ekstrem til en anden. Derfor var mit danske kulturшок forsinket af fire år i USA. Jeg var ikke forberedt på det. I de år jeg boede i Grønland, havde jeg egentlig levet temmelig dansk – troede jeg. Jeg havde gået i dansk klasse, med dansk far, danske venner, dansk tale derhjemme, osv. Men jeg havde ikke tænkt på, at vores liv hjemme i Nuuk var dansk, eller for den sags skyld, om det var grønlandsk. Jeg var 14 år og tænkte bare ikke i sådanne baner. Derfor kom det også som en stor overraskelse, da jeg flyttede fra USA til Aalborg. Det var nok først der, det gik (meget langsomt) op for mig, at der var store forskelle på Danmark og min egen forestilling om Danmark. De sociale spilleregler var egentlig temmelig forskellige fra dem, jeg kendte fra min ellers "danske" tilværelse i Nuuk. Det tog lang tid at erkende, og da det var erkendt, var det nok også svært at acceptere. Pludselig skulle jeg også til at genoverveje mit billede af Grønland i lyset af den nye erkendelse. I Danmark må man gerne fremstå frisk og snakkesalig, diskussionslysten og intelligent. Men man må ikke være alt for langt fremme i skoene. Det, der måske ville anses som meget fint i USA, vil nok betegnes som kæphøjt i Aalborg.

Privilegier som grønlandsk studerende

Måbende øjne: "Årh hvad...?!" "Hvor er du heldig!" Disse er nogle af de sædvanlige reaktioner, jeg får, når jeg fortæller mine danske venner og medstuderende om de muligheder og rettigheder, jeg har, når jeg modtager uddannelsesstøtte fra Grønland. Jeg kunne ikke være mere enig. Jeg har altid set mig selv som utrolig heldig, at jeg overhovedet kom ind under

den grønlandske uddannelsesstøtteordning – jeg var lige på vippen, fik uddannelsesstøtte fra Grønland på dispensation, og har derfor altid set det som et privilegium. Som grønlandsk studerende får jeg en rejse hjem om året. Gratis! Jeg får et ekstra stort skattefrakort. Jeg kan tjene ligeså mange penge ved siden af min uddannelsesstøtte, som jeg ønsker. Jeg har mine helt egne studievejledere i Det Grønlandske Hus, som altid står klar til at hjælpe mig. Det er sådan set lige meget om det er på grund af studietræthed, hjemve, diverse mærkelige dispensationer, studieskift eller uddannelsesstøtte og studielån – de er der kun for mig. Og de 70 andre, der læser i Region Nord. Studievejlederne har altid fulgt mig, nogle gange på sidelinjen, andre gange mere intenst, alt afhængigt af, hvad mit behov har været på det givne tidspunkt. Og de har aldrig været anmassende. Den støtte og venlighed, der vises alene fra Det Grønlandske Hus, er med til at cementere, at når man er grønlandsk studerende i Danmark, så er man faktisk aldrig helt fuldstændig alene. Og der er mange andre ting, der er virkelig udfordrende som grønlandsk studerende. Så er det i hvert fald en lettelse, at de formelle rammer, som netop højere skattefradrag og en tur hjem om året, ikke er udfordringer. En stor forbedring af uddannelsesstøtteordningen skulle da lige være, hvis studielånet var på 2000 kr. pr. måned, i stedet for 1 semesterlån ad gangen.

Økonomi

Da jeg flyttede til Danmark havde jeg en bank, der ville låne mig penge og masser af dem. Det var jo opgangstider – situationen er en anden i dag, og bankdamen er blevet noget mere tilbageholdende med at lade lånespiralen fortsætte i det uendelige. Min forbrugsgæld

blev enorm i de første par år på studenterkursus, og det var svært at sige stop uden mine forældres hjælp og indsigt – de anede ikke, hvad jeg havde rodet mig ud i økonomisk. Det forpligter at komme til H&M slaraffenland, Jomfru Ane Gade, fredagsbarer og så videre, og prisen var høj. Jeg betaler stadig af på mit overforbrug den dag i dag og kunne godt have haft nytte af, at nogen, som havde gjort som mig, havde fortalt mig, hvor forfærdeligt det kan ende, hvis man ikke passer på.

Som studerende er der ting man må undvære på grund af økonomiske begrænsninger. Jeg føler, at jeg har været studerende af to omgange: En gang som almindelig studerende og en gang som mor. Det er to helt forskellige måder at studere på. Den første omgang som almindelig grønlandsk studerende havde jeg forholdsvis god økonomisk luft – eller det vil sige, jeg havde alle muligheder for selv at bestemme, hvor mange penge jeg kunne tjene ved siden af studierne. Manglede jeg penge den ene måned, arbejdede jeg bare noget mere. Denne gang er det helt anderledes. Jeg har ikke mange uplanlagte timer i døgnnet, og jeg kan ikke bare arbejde mere, hvis jeg har behov for flere penge til bøgerne eller andet, da min datter skal hentes kl. 16, uanset hvad. Valget at have barn, mens jeg læser, er naturligvis et, jeg selv har truffet, og jeg tager også konsekvensen af det. Også økonomisk er det en anden situation end sidst, specielt fordi mit semesterlån kommer på én gang. Hvis jeg spreder lånet over ét semester, rækker pengene ikke langt, specielt ikke med bogudgifter på 2000 kr. per semester. Det er nok værd for kommende studerende med børn at forberede sig på, at det sommetider kan være en udfordring at få det hele til at hænge sammen, både når det gælder børnepasning, økonomi og meget andet. Men det kan lade sig gøre.

Studiejob

I den tid, jeg har været studerende i Danmark, har den bedste og mest netværksbyggende aktivitet været at have et studiejob. Det putter penge i kassen til regninger og forbrug. Selvom det ikke er mange. Det tvinger en ud af studie/hjemve-hullet – bare det at komme ud. Du møder nye, og tit unge, mennesker. Du lærer mere om at bo i det danske samfund og den danske kultur ved at være blandt dem. Og så er der julefrokosterne. Du er tvunget til at lære at ordne en masse praktiske ting – frikort, dansk selvangivelse, osv. Det har været svært at finde et studierelevant studiejob, da der er mange om buddet. Men det kan egentlig godt være en god ting, at ens studiejob drejer sig om noget helt andet end ens studie, for afvekslingens skyld.

Af mine studiejob kan jeg nævne rengøring, tjener på restaurant, igen rengøring og andet i et fysioterapicenter, ekspedient i en videoforretning og studentervedhjælper i et virksomhedsnetværk. Jeg vil fortælle om mit første studiejob og om mit bedste studiejob. Mit første studiejob var som ufaglært tjener i en restaurant i Aalborg. Her lærte jeg en masse om god vin, hvor forskelligt service-begrebet er i Danmark i forhold til USA, og måske allervigtigst: at det er dejligt med ekstra penge i kassen. Mit bedste studiejob har været at være eks-

pedient i Bogard Video i Aalborg – det er nemlig noget helt specielt. Det aner ingen andre end de kunder, som butikken har, men det er nok det studiejob, der har haft størst betydning for mig. Stedet var afslappet og havde de sjoveste og mest mærkelige kunder, man kan forestille sig. Filmnørder, der ved skranken tester ens paratviden i filmens verden og desuden kun ser actionfyldte B-film, kunstnertyper, der kun ser franske stumfilm, stamkunder, der nærmest er blevet venner af huset, unge mennesker, der lige skal købe en 6-pack øl, når alle andre butikker er lukkede, ja... listen er uendelig. Stedet var så personligt. Jeg havde en stor grad af frihed og medbestemmelse. Når der ikke var kunder, kunne man – efter alle udførte pligter, naturligvis – læse lektier. Og man kunne spille den mest tossede musik, man havde lyst til. Og så mødte man bare nærmest hele Aalborg midtbys befolkning. Det gav også lidt prestige at arbejde derinde, fordi det var lidt af et kult sted at leje videofilm. Chefen var flink, og vi lavede tit fis med, at jeg kom fra Grønland.

At gå på Aalborg Universitet

At gå på et universitet kan være en omvæltning for mange, og det var det også for mig. Jeg kan tydeligt huske en af de første debatter, vi havde i klassen på mit engelsk-studie, om chancerne for, at Tyrkiet nogensinde ville opnå medlemskab i EU. Der var ingen, der umiddelbart bød ind med et svar, hvilket jeg syntes var pinligt, så jeg var overmodig og rakte hånden op, hvorefter jeg oplyste, at det mente jeg bestemt, de ville. Professoren spurgte til en argumentation for min påstand. Da blev jeg lidt rød i hovedet og begyndte at ævle noget i retning af, at når EU havde indlemmet så mange andre lande, så måtte Tyrkiet naturligvis være den næste på listen. Intet andet end det. Det var jo ikke et argument. Jeg argumenterede ud fra min personlige holdning, som var, at muslimer og Tyrkiet naturligvis også kunne høre til i Europa. Det kan da godt være, Tyrkiet kan det, men det betyder ikke automatisk, at alle de meningsforskelle der er mellem Tyrkiet og EU dermed er forsvundne. Det gik op for mig midt i et lokale fyldt med Danmarks kvikke ungdom, der, efter mit usaglige svar, bød ind med det ene begavede bud efter det andet. Der kom de sociale spilleregler til udtryk: man siger altså ikke noget, uden man har belæg for det. Så hellere være stille.

En anden stor udfordring, jeg har oplevet, var at dumpe til en eksamen. Jeg har én gang undladt at aflevere en opgave og er efterfølgende dumpet i den samme opgave. Hvor flovt! Specielt over for mine medstuderende. Når de alle spurgte, hvordan det var gået, måtte jeg jo ud med sproget. Og jeg kunne mærke med det samme, at det ændrede deres syn på mig. Inden jeg dumpede til min første eksamen, var jeg et ubeskrevet blad – jeg kunne fremstå som en stræber og alle mulige andre ting. Men når det først kom ud, at jeg var dumpet, havde jeg fået 'dumpet'-stemplet på. Ikke fordi de selv gjorde noget aktivt for at mobbe mig eller noget andet. Det ændrede sig bare en lille smule henimod, at jeg måtte kæmpe lidt mere for at blive anset som dog nok.

Aalborg Universitets fundament er gruppearbejde. Jeg har oplevet, at studerende gene-

relt er bange for at ende i en gruppe, hvor der er én, der kører på frihjul. Hvis man er dumpet til en eksamen, har ens medstuderende, ubevidst eller ej, bare det faktum med, når der skal dannes grupper den efterfølgende gang. På den måde kan det egentlig være et temmelig hårdt spil at gå på universitetet. Alle vil være i gruppe med de gode og ingen med de dårlige, så ens identitet udadtil betyder ret meget. Hvis jeg skal give et råd baseret på mine egne oplevelser, vil jeg helt sikkert sige, at selv hvis du skulle dumpe til en eksamen, så er du nødt til delvist at ignorere det, eller lade, som om du er upåvirket af det og fuld af selvsikkerhed. Det smitter både af på dig selv og de andres indtryk af dig. Du vil udstråle, at selv om du er dumpet, så har det naturligvis ingen betydning, for du består jo alligevel reeksamen, og så er den ude af verden. Om reeksamen så rent faktisk består, er en helt anden sag og kræver, at du bruger tid på det.

Jurastudiet har været en lidt anden oplevelse for mig, end det ovenfor beskrevne. Jeg var fra starten mere motiveret, end jeg var på min engelskuddannelse. Jeg var ikke så meget i tvivl om mine engelskkundskaber, fordi jeg havde boet i USA i fire år. Jurauddannelsen var og er fortsat en stor satsning for mig. Det er en større faglig udfordring for mig end engelskuddannelsen var, og jeg føler sådan set, at mit selvbillede som én med rimelig forstand, står eller falder med denne uddannelse. Der er derfor mere på spil end før. Hvis jeg ikke gennemfører jurauddannelsen, vil min faglige stolthed lide et alvorligt knæk, og jeg vil skulle bygge hele mit selvbillede om. Jeg vil være nødt til at basere min tilværelse på noget helt andet end det, jeg har gået og planlagt efter de sidste to et halvt år. Mit fremtidige indtægtsgrundlag vil måske også ændre sig, og vi vil være nødt til at omlægge de planer, vi hidtil har haft. Min karriere vil måske se helt anderledes ud, hvis jeg ikke gør min uddannelse færdig.

Nå, nok om risikoen ved at læse – vi tager jo alle sammen en risiko, når vi starter en ny uddannelse. Jurastudiet er anderledes end mit engelskstudie, først og fremmest, fordi jeg er mere fokuseret denne gang. Der er ikke et entydigt svar på opgaver stillet i engelsk, medens man i jura er nødt til at tage et standpunkt, selvom man ved, at en Landsret kan dømme ét svar, mens Højesteret kan nå frem til den stik modsatte konklusion. I jura er der heller ikke så meget tvivl om, hvad man laver som færdiguddannet. Faget er i den grad også et håndværk, der skal læres, og derefter anvendes i den virkelige verden. På den måde er det nemmere at fokusere på uddannelsen: vi ved, hvad vi skal efter endt uddannelse, så det er bare om at drøne derudaf.

Mødet som grønlander med danske fordomme

Taxachaufføren: På vej hjem fra en af mine mange byture fik jeg mig en snak med taxachaufføren. Det skal siges, at det var i den periode, hvor banken lod mig låne penge – i dag cykler jeg rundt! Jeg fortalte, at jeg kom fra Grønland. Han sagde: "Nåh. Jamen... du er da ik-

Pause fra juraforelæsning i auditoriet i Juraens Hus – spritnyt og lækkert! Når jeg dagligt sidder sammen med en tidligere grønlandsk politiker, giver det anledning til masser af gode samtaler i pauserne!

ke ligesom de andre.” Det var ikke en overraskende kommentar, jeg har hørt den masser af gange før. Jeg spurgte lidt til, hvad han mente, og det kom frem, at grønlændere generelt er nogle, der drikker. Jeg fik spurgt ham, om han ville have lagt mærke til mig på gaden til daglig og ville kunne se, at jeg var grønlænder. Det indrømmede han, at han ikke ville. Vi talte også om, om han i så fald ville have tænkt: ”Hov, hun er jo ikke fuld! Der er der en almindelig grønlænder, de eksisterer altså”. Vi endte med at blive enige om, at de grønlændere, der ikke repræsenterer denne gruppe, ikke er så synlige. Derudover fik jeg ham med på, at størstedelen af den danske befolkning altså ikke lægger mærke til dem, der ikke stikker ud fra mængden, f. eks. en ganske almindelig, grønlandsk studerende. For vi er her! Der er masser af grønlændere uden alkoholproblemer. De ser bare så ”normale” ud, at man ikke lægger mærke til dem i bybilledet på samme måde som grønlændere med alkoholproblemer.

Hjemve

Hvad savner jeg ved Grønland? I starten var jeg bare glad for at være her, og havde ikke det store behov for at vende tilbage, men da min familie flyttede tilbage til grønland, ændrede det sig ligeså stille. Med årene fik jeg et egentligt, voksende behov for at komme til Grønland igen. Mit savn er nok mere knyttet til familien, men har også at gøre med, at jeg har et stort

behov for at lære mit land bedre at kende. Der er jo en voldsom udvikling i gang deroppe, både i mentaliteten, i erhvervsudviklingen og på mange andre punkter. Nye erhvervssektorer udvikler sig, mens andre har de største udfordringer i mands minde, kommuner lægges sammen, en selvstyrelov vedtages i 2009, og meget meget andet. Alt imens står der en befolkning midt i orkanens øje. Hvordan skal vi gribe det her an? Det virker, som om Grønland står midt i et stort vejkryds, som peger i alle mulige retninger. Det er i disse år derfor helt oplagt at komme tilbage og tage del i denne udvikling. Der er en reel mulighed for at være med til at påvirke den retning, som Grønland skal gå i. Og jeg føler et behov for at være med deroppe.

For at fokusere på helt andre Grønlands-relaterede savn, er det altid dejligt at være ankommet til Kangerlussuaq og kigge sig omkring. Alle de mennesker, der ligner én selv, har samme kropssprog, de små hilsener, man giver hinanden, og de nysgerrige blikke, man kaster på hinanden. Det er fantastisk sjovt! Alene at høre grønlandsk overalt er trygt og rart. Fordi jeg rejste væk i en alder af fjorten år, føles det altid nostalgisk at komme hjem igen. Nostalgien topper i det øjeblik Air Greenlands Airbus lægger an til landing i Kangerlussuaq, og jeg kan se det forblæste landskab og den velkendte bakke bag ved lufthavnsbygningen, nogle gange med moskusokser. Eller når den larmende og gamle, brændstofs-lugtende Dash-7 lægger an til landing i Nuuk, efter den evigt nervepirrende turbulens, og jeg kan se mine forældre stå og vinke ude fra hegnet ved parkeringspladsen. Følelsen er lige intens, uanset hvor længe siden det er, at jeg har været tilbage: et voldsomt sug i maven, som forplanter sig opad og ender som kæmpeårer, der vælter ud af mine øjne, trods min modvilje og irritation. Så er det svært at se værdig ud, når jeg træder ind ad døren til lufthavnen. Efter få øjeblikke på land med den kolde, friske luft og et knus mellem min familie og mig, er alt normalt igen, og jeg kan nyde at være tilbage – minus den tudbrøllende, overnostalgiske, nervevraglignende tilstand, der unødigt rammer mig når flyet lander.

En af de ting, som nok har været mest udfordrende, har været manglen på den nære familie. I al den tid jeg har boet i Aalborg, dvs. siden 1999, har mine forældre kun boet i DK i 1½ år af dem. Det kan godt mærkes. Jeg har dog været mere heldig end så mange af mine medstuderende. Min far rejser forholdsvis tit på besøg. Det skal heller ikke udelukkende ses som en negativ oplevelse at have ens forældre så langt væk. Inden jeg fik min datter, var jeg simpelthen helt fuldstændig fri. Jeg havde ikke de obligatoriske forældrebesøg som mine venner på studiet, der måtte aflægge besøg og lægge øren til formaninger om oprydning, indretning, pengeforbrug, venne- og tøjvalg og meget andet. Når mine forældre ikke var på besøg, anede de ganske enkelt ikke noget om de ting i mit liv. Det, kan jeg også forestille mig, har været hårdt for dem. At tænke sig at have sin datter så langt væk fra en selv. Tænk dig at se dit eget barn så sjældent. Tænk dig, at din datter er så langt væk, at der er 4 timers tidsforskel! Men de har altid støttet mig i mit valg om at læse i Danmark og har aldrig nogensinde opfordret mig til andet end at fortsætte. Det har været afgørende for, at jeg altid har færdiggjort de studier, jeg har påbegyndt. Støtte hjemmefra er altså afgørende for motivationen til at fortsætte.

Nuet/fremtid

Hvem er jeg egentlig? Og hvem definerer, hvem jeg er? Som ung, usikker studerende i Danmark var det ikke noget helt ukompliceret spørgsmål. Jeg tænkte ikke specielt meget på min identitet, da jeg flyttede til Aalborg – det var da nemmest at lade være. I stedet levede jeg en festlig tilværelse i al den tid, jeg gik på gymnasiet. Men jeg har senere reflekteret mere over det og kan se, at lige præcis det spørgsmål nok har haft en indvirkning på, hvordan jeg gebærdede mig. Jeg havde boet i USA, var halv grønlander, halv dansker, men havde dog aldrig boet i Danmark.

Jeg er ikke hele Grønland. De fleste gange kan jeg fint rumme at repræsentere Grønland og svare på spørgsmål om landet og høre på folks meninger om sultne børn i Grønland, problemer med nepotisme i samfundet, selvstyredebat og meget andet. Andre gange har jeg et voldsomt behov for at have lov til bare at repræsentere mig selv. Mine holdninger er ikke udtryk for hele Grønlands holdninger. Jeg har ikke bestilt de politiske farcer og tragiske historier, og jeg kan kun påvirke dem ad én vej – ved at komme tilbage, når jeg er færdig med at læse og stemme de personer ind, som jeg mener, kan håndtere opgaven. Nogle gange er det også rart bare at være studerende.

Inger Larsen Jeg kommer fra et land i udvikling

Jeg hedder Inger Larsen, og jeg er 48 år og er alenemor til to unge på 18 og 20 år. Jeg læser erhvervsjura på Aalborg Universitet og afventer mit sidste eksamensresultat for at kunne kalde mig cand.merc.jur eller erhvervsjurist.

Jeg kommer fra Maniitsoq, Vestgrønland. Jeg voksede op hos mine bedsteforældre og boede hos dem sammen med min mor, min lillesøster, min moster og hendes to sønner, som var jævnaldrende med os. For mig er de mine brødre. Vi boede også sammen med min onkel, som var psykisk syg. Så alt i alt var vi ni personer i det store røde hus, som min morfar har bygget.

Jeg kommer fra en tømrer- og fiskerfamilie, som ikke er boglig. Men familien var i mine øjne en velfungerende familie, hvor alle havde travlt med det, de skulle. Min mor arbejdede i KNI's hovedlager i mange år.

Min mormor har altid været hjemmegående, og derfor var der altid nogen hjemme, når jeg fik fri fra skolen. Og der var altid nogle ting, jeg skulle lave. Enten skulle jeg vaske op, hente vand, hente petroleum, eller kul nede fra kælderen eller hente min lillesøster og købe ind for min mormor. Derefter fik jeg lov til at tage hen for at lege med naboens børn eller mine klassekammerater. Så fra barnsben af har jeg fået et stort ansvar i hjemmet, som nok har givet mig en ballast til at klare mig senere hen i livet.

Førhen boede vi også sammen med min anden onkel og hans fem børn, som flyttede til deres nye hus, da jeg var ca. 7 år. Så jeg voksede op med mange mennesker omkring mig. Åbenbart var der plads nok til os, for vi havde vores eget soveværelse, os tre, min mor, min lillesøster og jeg. Jeg har også en anden søster, som voksede op hos sin far. Vi tre søstre har hver vores far.

Jeg manglede ikke noget. Alle hjalp hinanden, også naboerne hjalp til, hvis der var noget, der skulle ordnes. Hvis nogen havde fanget fisk eller sæler, delte man med hinanden af høflighed. Man skældte naboens børn ud, hvis de gjorde noget, de ikke måtte. Jeg oplevede, at mændene sad for sig og kvinder for sig til en fest. Man drak med måde, røg cigar og

gik hjem inden 23 om aftenen, når der var fødselsdage og jubilæer. Det med at komme hinanden ved eksisterer stadigvæk i højeste grad.

Der var altid nogle børn at lege med. Vi legede "kom til dåse" og med kugler, vi stod på ski og slog katten af tønden. Ved siden af skolen er der en fjord, som vi kalder Kangerloralak. Den fryser til om vinteren og når foråret kommer, løsner isen sig i klumper, og så bliver den en fantastisk legeplads for store drenge og piger. Da gælder det om at hoppe fra isflage til isflage og ikke at falde i vandet. Det kalder vi puttaaq, og mange børn kom til enten som tilskuere eller som vovehalse.. Det er en farlig leg, hvilket nok også gør, at den er interessant for nogle. Politiet fraråder selvfølgelig denne form for leg. Hvis nogen var faldet i vandet, hørte vi nyheden pr "kamikpost " ikke ret lang tid efter. Ellers var der konkurrencer på alle mulige fronter, hvad angår sport. Jeg kedede mig aldrig, jeg kunne få det arbejde og de fritidsjob, jeg ville. Jeg har tjent mine penge på Fiskefabrikken, i pølsevognen, som sygehjælper på sygehuset eller ved at holde vagt om natten, som kassedame og som vikar på skolen. Jeg må nok sige, at jeg har prøvet mange ting.

Jeg opfatter mig som et G-60 produkt. Jeg startede ret tidligt med at skulle lære dansk. Fra 1.klasse begyndte vi at lære både mit modersmål, grønlandsk, og fremmedsproget, dansk. Det var om bondegårde og alt det, der findes her i Danmark. I det hele taget om den danske kultur. Når jeg kom hjem fra skole, var det vores kultur, jeg kom hjem til. Jeg havde nogle pligter derhjemme, der skulle overstås, før jeg gik ud og legede. Min mormor havde som regel kogt fisk til os, så jeg bare kunne spise, når jeg kom hjem. Da vi var mange hjemme hos os, var det nødvendigt at hjælpe til. Så der var en meget stor fællesfølelse blandt min store familie. Og den, der bestemte, det var min morfar. Han sørgede for, at det fungerede på hjemmefronten. Hvis ikke, blev der rettet op på det. Derfor er jeg også blevet meget ansvarsbevidst. Det har måske gjort det mere besværligt for mig i nogle situationer, hvor jeg kunne have været ligeglad med nogle opgaver, jeg ikke havde lyst til at lave, og som jeg roligt kunne sige nej til, når jeg ikke havde lyst, men som jeg har følt mig forpligtet til. Men det lærer man efterhånden. Det hænger jo i højeste grad også sammen med, at man er den ældste i søskende flokken. Jeg gør alting selv, selvstændigt, og gør det i stedet for at delegerer, fordi det går meget hurtigere, hvis jeg selv gør det. Jeg har det også med selv at lave store projekter for at overbevise mig selv om, at jeg faktisk kan.

Lærerne var opinionsdannende dengang, derfor så man op til dem, især de danske lærere, som jeg har haft mange af, fordi nogle valgte at rejse hurtigt igen. Dem så vi op til, indtil vi fandt ud af, at vi altså er grønlandere med egen værdifuld kultur, som passer meget bedre til det land, vi lever i. Så endte det også med, at vi ikke havde lyst til at tale dansk, fordi vi mente, at det var danskerne, der skulle tale grønlandsk til os i vores land. Men det duede ikke på længere sigt, man kom mere og mere bagud. Så hvis man vil have en fremtid og et arbejde, man har lyst til at beskæftige sig med, må man bruge det danske sprog. Det betyder også, at det er nødvendigt at leve som en civiliseret person, forstået på den måde, at man skal acceptere den udvikling, man er hoppet med på og huske, at det valg, man træffer, har konsekvenser på andre områder. Nu har jeg accepteret de to kulturer, og nu kan jeg ikke

vælge hverken den ene eller den anden fra. Jeg kan bare ikke sige, at jeg fra nu af vil leve som grønlandere og udelukke den danske levevis eller den europæiske levevis og heller ikke omvendt. Vi har ikke selv valgt, og hvem har sagt, at alle vi grønlandere har ønsket udviklingen? Men det er rigtigt, at vi er hoppet med på vognen, fordi de andre gør det, og der er ingen vej tilbage.

Jeg boede i Maniitsoq, indtil jeg blev 18. Derfra tog jeg til Nuuk for at læse HF, og bagefter tog jeg en uddannelse, der hedder EVU også i Nuuk. EVU står for Erhvervsfaglig Videruddannelse. Den uddannelse havde jeg meget gavn af, da jeg startede på Universitet. Efter jeg fik børn, blev jeg selvstændig og havde en butik, samtidig med at jeg også underviste på en erhvervsskole i Grønland.

Da jeg ikke kunne leve af det, besluttede jeg at læse videre. Så jeg endte her i Aalborg, og det har jeg aldrig fortrudt.

Første dag på uddannelsen

Stolt var jeg, da jeg kom ind på universitet. Det var spændende at skulle starte. Jeg var så godt forberedt, som jeg kunne være. Jeg forberedte alt fra, hvad jeg skulle have på den dag til, hvordan min skoletaske skulle se ud.

Jeg fik at vide pr. brev, at vi blev 2000, der skulle starte på universitet. Det ville så foregå midt i byen med morgenmad, og derefter skulle vi hen til Aalborg Hallen for at overvære rektoren tale. Derfra gik vi hen til skolen, som ikke lå ret lang fra Aalborg Hallen for at se, hvordan den så ud.

Om aftenen var der koncert og dans for alle Aalborgs universitetsstuderende. Jeg kan tydeligt huske, at det var Johnny Madsen, som skulle spille. Ham ville jeg da se, og jeg planlagde den aften med barnepige og tog af sted. Jeg kendte ikke nogen og heller ikke dem, jeg skulle i "storklasse" med. Jeg kalder det storklasse, fordi vi var ca. 300 i den gruppe, som skulle læse samfundsvidenskab. Der var heller ikke nogen grønlandere, jeg kunne holde mig til, så jeg tog af sted alene. Jeg ville jo se dem, jeg havde hørt så meget til derhjemme in real life. Altså ham Rockkongen af Danmark, Johnny Madsen.

Jeg kom sådan lidt tidligt på aftenen, ved 22.00 tiden, med bussen til Aalborg Hallen. Der var ikke ret mange, der skulle stige ud af bussen der. Der kom en sort mand ud, men heller ikke flere. Jeg tænkte, om det nu var det rigtige sted, jeg var på vej hen, men så fik jeg øje på et skilt, som pegede hen mod det sted, hvor der var koncert.

Jeg fulgte pilen ind i mørket, mens den sorte mand gik bag ved. Jeg var ikke helt tryk ved at have ham bag ved mig af en eller anden årsag, nok fordi han var sort, og der ikke var andre folk at se. Han lagde vist mærke til det, og holdt sig på afstand, men hilste på mig da vi var inde. Han skulle også starte på et internationalt studium. Ham lærte jeg senere at kende på studiet, da min venindes mand, som også er sort, kendte ham.

Weekenden efter startede vi så på skolen for alvor. Vi skulle finde en gruppe, hvor vi skul-

le skrive mini projekt eller pilotprojekt, som det hedder, om et eller andet emne, vi kunne tænkte os at skrive om. Og vi skulle selv finde en gruppe, vi ville skrive sammen med. Ja, hvordan gør man lige det, når man ikke kender nogen? De andre kendte heller ikke hinanden, så det var lidt af en trøst. Så jeg gik rundt i skolen, og alle andre gik også rundt for at finde en gruppe.

Hver gang man kommer ind, hvor der er unge mennesker, kan man bare mærke, om man er velkommen eller ikke. Det føler jeg meget ubehageligt, nok fordi jeg var vant til at være populær og til, at alle kendte mig derhjemme.

Men jeg fik da overtalt nogen til at tage mig med i deres gruppe. Den dag i dag kan jeg huske den gruppedannelse som ubehagelig, men det var spændende, hvad det ville indebære. Jeg kæmpede med at bidrage med noget, selv om jeg nok ikke helt følte mig hjemme, men udenfor. Jeg ville jo nødig miste muligheden for den uddannelse, jeg så gerne vil gennemføre, uanset hvad der skete.

Mit studium

Den uddannelse, jeg tager nu, erhvervsjura, handler meget om det, jeg har gennemgået i min første uddannelse, bare på et højere plan. Hvorfor så lige den uddannelse, spørger jeg mig selv nogen gange. Tal, økonomi og erhverv har altid interesseret mig. Min store drøm var, hvis jeg kunne være med til at skabe arbejdspladser, så var vi på rette vej. Jeg startede min egen butik, som jeg drev i fem år. Jeg ved, jeg ikke kunne leve af den, og det var ikke var sjovt til sidst. Men den har for mig været en inspiration til at finde ud af, hvad det vil sige at drive en virksomhed. Jeg skal love for, at jeg fik det indblik, jeg havde ønsket på den uddannelse, jeg nu tager.

Da der sjældent er nogle private virksomheder, der kan betale sig hjemme i Grønland, blev jeg vist også kloge efter at have drevet min lille butik. Jeg tog fornuften, trygheden og lysten

til livet op til overvejelse endnu engang, og jeg har bevidst valgt de tilvalgsfag, som ville kunne bruges inden for det offentlige hjemme i Grønland, og som kan sikre mig et godt betalt arbejde. Desuden har det været en udfordring at lære det offentlige system at kende. På overbygningen valgte jeg videregående personaleadministration, kommunalret eller kommunernes opgaver og videregående arbejdsret. Udover det handlede min afhandling om tjestemandsansættelse reformer og overenskomstansættelse reformer.

Selve uddannelsen er vægtet 2:1 i forhold til jura, hvor alle private og offentlige love, retspraksis og internationale domme gennemgås. Hvad angår økonomi, gennemgår vi alt lige fra regnskab til international økonomi, statistik og videregående finansieringsteori. Hvis man vil vide mere om uddannelsen, vil jeg foreslå at gå ind på en hjemmeside, der hedder Juraenshus, som fortæller om studiet ved Aalborg Universitet. I løbet af uddannelsen har jeg været til eksamen ca. 30 gange både skriftligt og mundtlig. Der skal forberedes meget intensivt, og man skal være meget strategisk for at gennemføre eksamen med nogenlunde tilfredsstillende karakter.

Det er ikke bare sådan at komme herved for at studere. Man skal virkelig overveje, om det er det værd. Og man skal virkelig ville det studie, man har valgt. Der er mange ting, der lige pludselig ændrer sig. Jeg vil ikke sige, at man får mange problemer. Måske snarere luksusproblemer. Alting koster her. Det gør det jo sådan set også derhjemme. At få det til at løbe rundt herved som studerende uden støtte fra familien kan ikke lade sig gøre.

Hvis man er alene uden børn, skal man have et arbejde ved siden af. Jeg har bare svært ved at tro, at det kan lade sig gøre, at man kan klare uddannelsen med et job ved siden af. Det er så krævende, især på de længere videregående uddannelser. Men det kan de fleste danske studerende, har jeg lagt mærke til. For os, der kommer fra Grønland, tager det bare lidt længere tid at gennemføre. Det må man affinde sig med. F.eks. har det for mit vedkommende taget mig 7 år nu for at gennemføre min uddannelse, og det er sådan set ikke er mit eget valg. Jeg blev fra universitet opfordret til at tage en ting af gangen på overbygningen. Det har hjulpet mig meget til, at jeg kan nå det, jeg skal om dagen. For mit vedkommende handler det om, at jeg stadig har to store børn på snart 19 og 21 år boende hos mig. Selv om de hjælper til hist og her, har jeg som mor nok tendens til at gøre det meste for dem alt for tit, nok fordi jeg kan gøre det meget hurtigere. For det andet er der også mange andre ting, der spiller ind i min alder. Jeg mener, at en af dem er, at vi grønlændere ikke er vant til de fag, jeg kæmper med nu, som er obligationsret (skyldforhold, forpligtelser) Selskabskatteret (så vidt muligt at undgå at betale skat eller udskyde skat), Finansieringsret (tingsret, ejendomsret eks, ved konkurs). Om det så er motivationen eller interessen, der kikser, skal jeg ikke kunne sige, men det hænger nok også sammen med, at jeg skal repetere de fag, jeg har nævnt, som jeg havde haft for ca. 14 år siden, da jeg tog min bachelor. Da det nu er overbygningen, jeg tager, skal man ikke regne med, at det bliver lettere. Alting hænger bare sammen, selv om man kan få papir på bachelor delen. På overbygningen specialiserer man sig mere i nogle fag, man evt. har lyst til at arbejde med senere.

Det at studere er ikke bare lige til. Det er noget anderledes end at være elev, for man er

selv ansvarlig for sit studie. Da pensummet er stort, kunne man sådan set bare læse hele vejen igennem. Der er ikke nogen, der fortæller dig, hvornår du har fri. Det må du gøre op med dig selv, for ikke at køre træt. Det kan være svært, fordi man jo vil sig selv det bedste og bestå hver gang. Men det lykkes ikke altid. Man skal være indstillet på, at man i løbet af studiet også dumper i nogle fag, som man skal op i igen. Det skal man så helst ikke tage som et nederlag, men tage det som en udfordring og indse, at man bare skal klø lidt mere på til næste eksamen. Man har altid tre forsøg. Om man så få den laveste karakter, synes jeg ikke, man skal tage det så tungt, da studiet er en kamp for at bestå faget. Det betyder jo også, at selv om man har fået et 2 tal, kan man halvdelen af det pensum, man var oppe i. Nogle gange føles det også som om, at man kun hænger meget løst ved studiet. Det har nok været det, der gjorde, at man kæmpede med at komme op igen, at tage sig sammen endnu en gang.

Man skal heller ikke regne med at få mange venner på universitet, da mange af dem, der går på universitet, er stræbere. Det er på baggrund af et arbejdsmarked, hvor der på en stillingsannonce kommer 100 ansøgere eller mere. Du kan sådan set komme ud for, at der sidder en ved siden af dig, som slet ikke hilser eller taler til dig under en hel forelæsning. Men så må man sige til sig selv, at det så er dig selv, der må tage initiativet til at snakke med nogle især i pauserne. Nogle gange lykkedes det, og nogle gange ikke. Det kan være meget hårdt, fordi man i forvejen er så sårbar over for enhver reaktion fra danskere, da det i nogen perioder føles meget ensomt at studere. Vi lever meget i fremtiden og har tendens til at glemme, at man skal leve en dag af gangen. Efterhånden er man ligeglad med, om man har snakket med nogen på universitet, og i stedet møder man venner, man har privat: danskere, grønlændere eller folk fra andre lande, måske også på ens egen alder.

For mig har det været spændende at have nogle venner fra andre lande. Det har jeg så også fået gennem mine venner.

Men alting er ikke så tungt, at man ikke kan bære byrden. Jeg kan lide atmosfæren, der er meget søde de fleste. Man skal bare huske, at det er den danske elite, man er oppe imod. De har ligesom os har kæmpet sig til uddannelsen. De er som regel gode til at diskutere netop faget, især hvad angår argumentationsteknik og dialog, som jeg elsker at skulle være en del af. I den gruppe, jeg er med i nu, er der ca. 30 elever. Det er meget passende i forhold til at kunne diskutere i en gruppe, nok fordi man tør lidt mere, når der ikke er så mange i en gruppe. Jeg oplevede den gruppe som meget mere livlig end andre grupper, jeg har været med i. I de andre grupper har der nok været for mange, nogle gange op til 50 til 60 studerende. Så mange er der som regel fra starten, men nogle stopper ved bachelordelen, eller, som jeg har lagt mærke til, der er altid 2 eller 3, der er gravide, og som så stopper på grund af orlov.

Selv om jeg er meget bevidst om, hvordan jeg skal føre mig frem, er jeg ikke den, der har de store armbevægelser til forelæsninger. Det hænger også sammen med, hvor godt man er forberedt til at kunne stille spørgsmål. Ellers lytter man bare ekstra godt, fordi forelæseren nævner det, man tænker på, hen ad vejen.

Studieskift

Der kan være flere årsager til, at man skifter uddannelse, efter man er kommet i gang med den oprindelige uddannelse.

Vi, som kommer fra Grønland, og gerne vil uddanne os til et eller andet, vi har lyst til, har kun den verden, vi kommer fra, at holde os til, når vi beslutter os for, hvad vi gerne vil læse evt. her i Danmark. Det er sådan, at de uddannelser, vi ikke kan tage hjemme i Grønland, er vi nødt til at tage til Danmark for at gennemføre. Det er en stor beslutning at tage, når man tager det skridt at ville herved for at uddanne sig. Selv om man har gjort det klart for sig selv, hvad det er, man vil uddanne sig til, opdager man hurtigt, at der er mange muligheder eller grene indenfor det område, man har valgt. Det går også op for en, at verden er meget større end den, man kommer fra, og mulighederne er ligesom uendelige. Det er ikke mindst udfordringen, at der er så mange muligheder at vælge imellem.

Når man skifter uddannelse, kan for det første skyldes, at man måske ikke er blevet vejledt hjemme i Grønland om, hvad der er bedst for en. Måske hænger det også sammen med, at man har nogle drømme og ønsker, som man har lyst til at indfri, og som slet ikke kan indfris her i et helt andet samfund, end det man kommer fra.

For det andet kan det også skyldes, at man opdager, at en anden uddannelse ser endnu mere interessant ud end den oprindelige, man var kommet her for. Man opdager måske, at den retning, som man beslutter sig for at skifte til, giver en nogle andre muligheder og udfordringer, som man mener, er endnu bedre.

Økonomien som studerende med børn

Jeg tog herved til Danmark for at studere med hele familien. Jeg var samlevende med to børn, men kort tid efter blev jeg alene med børnene, hvad jeg siden har været. Selv om det kunne lyde hårdt at studere, mens man har små børn, er der mange fordele ved at studere som alenemor.

Mine børn var i skolealderen, så de startede på den danske skole med det samme, hvor jeg så startede på universitet. Da jeg har to næsten jævnaldrende børn, har jeg haft gavn af, at de altid leger sammen, så kan jeg jo i fred lave mine lektier uden at være langt væk fra dem, enten det er ude eller inde, fordi der lå en legeplads lige overfor vores lejlighed på det grønlandske hus. Jeg kan sidde og lave lektier, mens jeg kan kigge ud af vinduet til dem. Da jeg nu i nogle situationer synes, der er mere fred om aftenen eller sent om aftenen, læser jeg gerne det, jeg skal læse, på det tidspunkt.

Jeg kan ikke lade være med at nævne, hvor meget nemmere det er her, hvad angår økonomien som studerende med børn. Her i Danmark får man noget, der hedder familieførelse, til et hvert barn, man har, på dengang i 1995 på kr. 2000 pr. kvartal, og så fik jeg ved siden af ekstra ydelse, fordi jeg opdrog dem alene. Oven i det er der så faderbidrag og bør-

netillæg foruden uddannelsesstøtten. Så man kan sagtens leve meget privilegeret som studerende her i Danmark.

Kulturchok

Hvorfor så tage til et helt andet land for at tage en uddannelse? Kan man ikke bare nøjes med de uddannelser, der findes hjemme i Grønland og være tilfreds med livet derhjemme? Så var man fri for at skulle tage til et andet land, hvor ens problemer kan forværres, hvis man ikke slår til der, hvor man er. Det tror jeg også mange gør, altså vælger bare at blive hjemme og nøjes med det, man kan få. Men hvis man har nogle drømme, som man synes er svære at indfri derhjemme, så er det heller ikke sjovt at skulle leve med det. Så bliver man et problem for samfundet og for de nærmeste, fordi man som person ikke er tilfreds med sig selv.

De overvejelser har også spillet en rolle, inden jeg tog skridtet til at tage til et helt andet land. Et liv med mål, om det så er kortsigtede eller langsigtede, har drevet mig godt på vej, har jeg følt. Det har givet mig et sundt sind og et sundt fysisk velbefindende, og det har i højeste grad udviklet mig til den person, jeg gerne vil være. Jeg mener også, at jeg har overskud til at leve livet. Jeg er som regel glad og i godt humør, og måske har jeg løbet mig til uddannelsen? Fordi jeg kan lide at dyrke sport, nu på motionsplan.

Det er sådan set også, fordi vi gerne vil overtage de stillinger, som er besat af danskere derhjemme. Men man kan nok ikke bare lige gøre det uden videre. Der er lang vej, fordi nogle stillinger, især ledelsesstillinger, har været besat af danske embedsmænd i mange år. Så der skal nærmest en revolution til for at overbevise politikere eller danske embedsmænd om, at vi kan bestride stillingerne.

Men i den sammenhæng må de danske embedsmænd også huske, at det er et land i udvikling, de er med til at bygge, og at de har derfor hele tiden har vidst, at de måtte vige pladsen, når der var en grønlander, der kunne overtage.

De danskere, jeg har mødt her i Danmark, og som har boet i Grønland i flere år eller mindre, har sagt, at de tog til Grønland enten for at tjene penge, prøve noget nyt eller komme væk fra de problemer, de havde med familien. Så når jeg er i Grønland på sommerferie, har jeg fået meget øje for, hvilken type danskere, der tager til mit land. Dermed være ikke sagt, at det udelukkende er af de grunde. Der er mange i Maniitsoq, hvor jeg kommer fra, som har boet der mere end 30 år, og som enten er gift med grønlandske kvinder, som de har børn med, eller som lever alene. Som nogle har sagt, kunne de ikke drømme om at forlade Maniitsoq. Så sådan er livet også, man er der, fordi man kan lide landet og befolkningen. Det kan jeg også godt forstå, Grønland er et meget fredeligt sted at bo, fordi der ikke er så mange mennesker som hernede i Danmark.

I disse år har jeg på mange måder følt, at det er svært at se, hvilke forskelle der er på vores to kulturer, altså den danske og den grønlandske. Det er nok altid godt at fokusere på ligheder frem for uligheder. Dermed mener jeg, at da vi ikke har en kultur, som passer til det

samfund, vi nu skal være en del af, har vi kun de danske normer at forholde os til. Derfor har vi måske tilsidesat noget af den værdifulde kulturarv, som vi er vokset op med. Den kulturarv er ved at gå tabt, og jeg tror nogle gange, at det hænger sammen med, at man skal leve i og prøve at efterligne en dansk kultur, som vi ikke altid kan leve op til. Det er måske også godt, at man gør op med sig selv, at man aldrig bliver dansker, men at man kan leve med det og blive accepteret, hvis man vil det samfund, man vil leve i. Man kan tage den nye kultur til sig og se den som en spændende og inspirerende kultur, man kan lære noget af. Man skal lade være med at dømme ligeså snart, der er noget, der er anderledes, men tage det som en oplevelse.

Til sidst kan jeg heller ikke lade være med at tænke på, at man lever sammen med "almindelige danskere" her i Danmark. På nogle områder er de anderledes end dem, der tager til Grønland. I Grønland er vi nok altid oppe imod nogle tilkaldte veluddannede, i hvert fald de fleste af dem, og så håndværkere. Forskellen har nok været, at vi ikke ser danske afvigere i Grønland. Dermed mener jeg, at der også findes mange fattige og misbrugere her i landet. Men også det omvendte ser man. Den høje levestandard, velfærden, er meget synlig, nok på godt og ondt. Der er mange flere penge i omløb, og priserne er ikke så høje, fordi der er flere butikker her i landet, der konkurrerer med hinanden.

At stå til ansvar for herboende grønlandere

Her i Aalborg eller i det hele taget Danmark, bor der mange grønlandere. De mest synlige er grønlandere, der drikker ude i fri. For os, som er mere eller mindre hellige, har det ikke altid været sjovt af og til at blive konfronteret med det problem fra danskere, man snakker med. Men efterhånden lærer man, hvordan man skal svare dem. Man kan ikke undgå at få en dårlig smag i munden. Jeg føler, at jeg skal stå til regnskab for, hvorfor de drikker. Det oplever man flere gange. Så jeg er begyndt at svare ved at spørge, hvor mange misbrugere, der er her i landet, og at de skulle se mine naboer, som ikke laver andet end at drikke. Når jeg har en dårlig dag, giver jeg den hele armen og svarer med at spørge til de problemer, jeg kan se, de har i Danmark. Det kan f.eks. være overvægtige damer, ældre damer eller unge mænd, som lige vil kommentere eller pointere problemet for os "dumme", "andenrangsborgere" med håb om, at vi tager ansvar for herboende grønlandere. Men misbrug er også et problem her i Danmark, som er meget synligt - ikke kun blandt grønlandere.

Hjemve!

Det er lang tid siden, jeg flyttede hjemmefra, men alligevel føler jeg, at jeg har en stor tilknytning til Grønland. Jeg kommer fra en stor familie, som jeg elsker meget højt. Jeg ville ønske, at jeg kunne være sammen med dem oftere. Heldigvis har jeg én gang om året den

mulighed, at jeg kan tage hjem på ferie betalt af hjemmestyret, så jeg kan være sammen med dem. Så hjemveen har jeg ligesom afværget på den måde. Det, jeg savner mest, er nok trygheden, hvor alle kender mig som den, jeg er.

Nu om dage er kommunikationssystemerne ikke dårlige, hvis man vil kontakte familien eller vennerne. Man kan bare ringe eller sende en sms. Ellers skriver jeg pr. mail med dem, som stadigvæk har lyst til at have med mig at gøre. Selvfølgelig ville jeg ønske, at jeg nogle gange sad sammen med dem og snakkede om alt muligt eller hyggede sammen med dem. Det har jeg så efterhånden affundet mig med, at jeg ikke kan. Ellers har jeg vænnet mig til, at der ikke er så mange veninder eller venner her i Danmark, som der var i Grønland, nok fordi man har prioriteret studierne for meget, så man nogle gange tilsidesætter at pleje de få venner, man har. Ellers har det aldrig været svært for mig at finde nye venner.

Nogle gange er der selvfølgelig nogle gøremål og noget mad, jeg savner, men så hævner jeg mig, når jeg er hjemme. Jeg savner den latter, smil og kaffemik, man bliver inviteret til. Men ellers gør vi det samme her med de grønlændere, der er bosiddende her i Danmark. Selvfølgelig savner jeg havet, en udsigt mod vandet og stilheden. Eller at alt muligt omkring én bevæger sig, såsom både, fugle, isklumper, hvaler. Og jeg savner ikke mindst den friske luft og at tage hen et sted for at plukke bær om efteråret sammen med familien.

Jeg har fra barnsben stået meget på ski. Så når foråret er på vej, kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvor dejligt det ville være, når solen begynder at varme, at kunne suse ned ad en bakke på ski. Den by, jeg kommer fra, Maniitsoq, er kendt for at arrangere mange skimesterskaber, og jeg var en af dem, som kunne lide at løbe på langrend i mine unge dage, hvor jeg også senere har gjort det på motionsplan. I stedet har jeg her i Aalborg løbet uden ski på cykelstier omkring, hvor jeg bor. Det gode ved det er, at jeg kan løbe hele året rundt, da der ikke er så meget sne og ikke nær så koldt som derhjemme. Men koldt kan det blive også her i Danmark, bare på en anden fugtig, kold måde. Da jeg nu også kan lide at løbe på vejene, er det ikke så slemt, når man værtsætter de flotte træer der gror rundt omkring, især om foråret, men alle sæsoner har jo deres charme. Men alt i alt er jeg taknemmelig for, at jeg har det godt her i det smukke Danmark, og ikke mindst for, at min familie også har det godt derhjemme.

Hvornår får de gavn af mig?

Uddannelsen, jeg tager, er et langt studie, som er blevet ekstra langt, da jeg tog en pause efter, jeg blev bachelor. Den gennemførte jeg på normeret tid. Da jeg kom tilbage for at tage overbygningen, fik jeg hen ad vejen nogle uventede problemer, som jeg slet ikke havde regnet med skulle kunne hænde mig. For det første har det været svært at starte igen, fordi meget af det faglige, jeg har været igennem, var gået i glemmebogen, og det har jeg været nødt til at repetere. Fagene går hele vejen igennem studiet, også på overbygningen, for mange af dem er videregående fag. Jeg blev opfordret til at tage en ting af gangen ved de sidste ek-

samener, og det har hjulpet mig meget i forhold til at gennemføre uddannelsen. Ud over det har jeg haft nogle personlige problemer, som jeg har kæmpet for at komme over. Af de grunde har jeg følt, at det efterhånden føles som en evighed, jeg har studeret. I nogle perioder har jeg ikke kunnet lade være med at tænke på, hvor det ender, eller om nogen overhovedet har brug for én. Men jeg trøster mig med, at jeg glæder mig til at starte med at arbejde. I alt fald har jeg fået en stor viden, og det er helt sikkert en fordel at have sit håndværk i orden, i stedet for at sidde i en stilling uden at vide noget som helst om faget.

Til sidst må jeg indrømme, at jeg faktisk kan godt lide at være i Danmark på mange måder, da der findes en lang række muligheder, som jeg har lyst til at benytte mig af. Af den grund har jeg besluttet at blive lidt her endnu, før jeg vender næsen hjemad. Jeg har nu store børn, som også er begyndt på en uddannelse. Dem vil jeg gerne støtte, så de også har en fremtid.

Minik Dorph **En dannelsesrejse i den danske ingeniørverden**

Jeg hedder Minik Dorph og jeg kommer fra Nuuk. Jeg læser til civilingeniør på AAU (Aalborg Universitet) inden for Byggeri & Anlæg. Til efteråret starter jeg mit sidste år på studiet.

Jeg vil fortælle om, hvorfor jeg valgte at bosætte mig i Aalborg. Dernæst vil jeg skrive om økonomi i forbindelse med at flytte til Danmark, hvordan det at starte på universitetet var en stor omvæltning, og hvordan et typisk skemaforløb i mit studie ser ud. Desuden vil jeg skrive om gruppearbejde, laboratorieforsøg, eksamen, studierejse, studiekrise, identitetskrise, mit sociale liv og kulturelle forskelle. Til sidst vil jeg komme ind på, hvordan tiden er fløjet afsted, og at jeg nu har andre drømme og tanker om fremtiden, end jeg havde, da jeg drog ud for 5 år siden, på trods af at jeg har en stærk længsel efter Grønlands smukke natur

Valg af studie

Før jeg tog afsted til Danmark for at studere, havde jeg to sabbat år. Jeg vidste for det første ikke, hvad jeg vil studere, selvom jeg var klar over at mine interesser lå inden for det naturvidenskabelige område. Endvidere havde jeg behov for at holde pause fra studierne og tjene penge før jeg skulle læse videre. I sidste ende valgte jeg ingeniørstudiet, som jeg har været rigtig glad for. Jeg valgte at læse til ingeniør fordi jeg syntes, det måtte være fedt at kunne se resultater af ens arbejde rent fysisk. Figur 1 viser min første spæde ingeniørmæssige konstruktions bedrift. Jeg designede en stålkonstruktion til understøttelse af en trætrappe, da jeg havde et sommerjob i Nuuk hos et lille rådgivende ingeniørfirma. Da det var min første opgave i den virkelige verden, gennemregnede jeg det hele og var supergrundig. Jeg var spændt på, om det ville kunne holde, hvilket det selvfølgelig gjorde.

Hvorfor valgte jeg så AAU og ikke de andre institutioner? Jeg undersøgte alle de større byers universiteter indenfor Danmarks græn-

Min første ingeniørmæssige bedrift.

ser, DTU i Lyngby, Århus ingeniørhøjskole, Odense og AAU. Jeg undersøgte også Center for Arktisk Teknologi i Sisimiut. Men jeg syntes, at byen var for lille, og den havde ikke noget at tilbyde mig, som jeg syntes var spændende. Der var hverken caféer eller særlige aktiviteter og i det hele taget ikke meget, som man kunne tage sig til. Desuden ville jeg gerne ud i verden og prøve noget nyt.

Mit afgørende valgkriterie af uddannelsesstedet var selve studieformen. Jeg læste mig frem til, at AAU lagde vægt på gruppearbejde, når man lavede projekter. Det tiltalte mig meget, fordi man lærer at arbejde sammen i en gruppe, som man gør, når man kommer ud i erhvervslivet. At samarbejde i en gruppe kræver noget af en. Det er en udfordring, og det bliver man skolet til på AAU. Desuden har dimittender fra AAU et virkelig flot renommé.

Et andet aspekt, jeg fandt virkelig interessant, var, at projektopgaverne er meget tæt på virkelighedens problemer.

Selve Aalborg by lød også godt i forhold til mine behov, den var ikke lille, men heller ikke for stor. Det passede perfekt til mig på det tidspunkt. Desuden havde jeg hørt fra mange andre, at nordjyderne var helt nede på jorden, hvilket jeg synes var positivt.

Økonomi

I mine sabbatår havde jeg skrabt omkring 15.000 kr sammen, og dem fik jeg sandelig glæde af, da jeg flyttede til Dk ! Jeg brugte først og fremmest pengene på flyttegodstransport, depositum til lejlighed, nye studiebooks og lignende. Jeg blev overrasket over, at alle mine opsavede penge hurtigt slap op. Man kommer til at bruge masser af penge på fester og sjov i starten af studiet, og tro mig, det er der meget af. Så et par uger efter studiestart, blev jeg nødsaget til at sende ansøgning om studielån. Det er altså en god idé at spare flere penge op, end jeg gjorde, hvis man holder et sabbatår. Da jeg startede på studiet havde jeg brug for en computer, hvorfor jeg også måtte bruge penge på at købe en stationær computer, som senere hen blev skiftet ud med en bærbar.

Hver måned får jeg udbetalt SU på 4600 kr, hvoraf de 2.100,- går til husleje for en ejerlejlighed (de 300 kr går til el & vand). Resten af pengene bruger jeg til mig selv. Da jeg flyttede til Danmark, havde jeg i forvejen møbler, så der var ikke de store omkostninger på det område.

Hvis det er sådan, at man gerne vil se TV så skal man betale licens til DR hvert halve år på omkring 1100 kr. For licensen kan man se DR 1, DR 2 og TV2.

Hvis man er medlem af JAKIP (Jyllandip Avannaani Kalaallit Ilinniagaqartut Peqatigiiffiat), de grønlandske studerendes forening i Region Nord, kan man være med til nogle arrangementer til favorable priser. De kan være gokart, Fårup sommerland, biograftur, fællesspisning og fester. Medlemskabet koster 50 kr. pr måned.

Ved hver semesterstart bruger jeg omkring 2000-3000 kr på studiebooks, og da jeg ikke

har pengene til det, plejer jeg at tage et semesterlån på 6000 kr fra USF. Jeg plejer at handle i Fakta og Netto, for det er der, man får mest ud af pengene.

Hver gang jeg har sommerferie, plejer jeg at tage hjem til Grønland, hvor jeg har fået arbejde i et studierelevant job. Ud over at det er skønt at komme hjem for sommeren er det samtidigt dejligt at få kontoen fyldt op, så jeg får råd til biografbureau, café, udflugter og diverse andre kulturelle oplevelser, som man kan få i Aalborg og andre steder i Danmark.

Universitetschok

Da jeg startede på universitetet, syntes jeg, at det var helt anderledes end gymnasiet, fordi det hele var et niveau højere. Og som vores matematik forelæser engang sagde til os midt under forelæsningen: Man er altid lidt forvirret, når man lærer noget nyt, men nu bliver I forvirrede på et højere niveau. Det, syntes vi allesammen var ret sjovt.

Jeg skulle vænne mig til at skrive notater under forelæsningen og samtidigt lytte til forelæseren. Og jeg var heller ikke vant til at skrive dansk i hverdagen, før jeg flyttede til Danmark, så jeg havde problemer med skriveblokering i starten af studiet, når jeg skulle skrive tekster til projektrapporterne. Samtidig skulle jeg vænne mig til at skrive et akademisk skriftsprog, hvor man skal forholde sig objektivt.

De første 3-4 måneder af mit studieår var virkelig hektiske! Folk i gruppen, inklusive mig selv, var ikke vant til at arbejde sammen i en projektgruppe. Der blev snakket så hurtigt, at jeg knap nok kunne følge med. Og selvom jeg har talt meget dansk i Grønland, var det alligevel noget af et chok bare at prøve at hænge på. Det var, som om at jeg blev en tilskuer, når der var diskussioner, og det var virkelig frustrerende. Men jeg vænnede mig efterhånden til tempoet og kom ind i kampen.

Da jeg startede i universitetsmiljøet, blev jeg overrasket over danskernes studiementalitet. Det var på et helt andet niveau end det, man oplever i Grønland. Godt nok var det et universitetsmiljø, men jeg blev overrasket over deres målrettede indstilling. Jeg følte at de danske studerende vidste præcist, hvad de ville med deres liv og deres studie. Og nogle af mine studiekammerater havde forældre, der var ingeniører, så jeg følte, at de fra starten var langt foran.

En ting, der virkelig overraskede mig, var de danske studerendes ølforbrug. Der er fre-dagsbarer på universitetet hver uge, og de bliver brugt til at koble af fra studiet og hygge sammen med studiekammeraterne. Dette var jeg slet ikke vant til hjemme i Grønland. Og jeg var slet ikke klar over, at de danske studerende drak så meget øl.

En typisk skemaforløb

Ved civilingeniøruddannelsen på Aalborg Universitet er der gruppearbejde lige fra start og til

slut af studiet, men afgangsprøvet kan man lave alene. I starten af studiet plejer man at være 6 eller 7 personer i en gruppe, og jo længere fremme, man er i semestret, jo færre personer bliver der i projektgruppen. På mit studie laver man i særdeleshed opgaveregninger sammen med projektgruppen, hvor man hjælper hinanden med opgaverne.

2. periode	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Uge 11 12.02-16.02	Projektleder	Velkomstdiskussion	P	Håndværktøjer	Velkomstdiskussion
	Konstrukt. (spørdet)	P	P	P	P
Uge 12 15.02-23.02	Projektleder	Arbejdsplan	Jordtryk	Håndværktøjer	Arbejdsplan
	Konstrukt. (spørdet)	P	P	P	P
Uge 13 26.02-30.02	Projektleder	Velkomstdiskussion	Jordtryk	Håndværktøjer	Velkomstdiskussion
	Konstrukt. (spørdet)	P	P	P	P
Uge 14 07.03-09.03	Projektleder	Velkomstdiskussion	Jordtryk	Skæringslinjer	Længdefejl
	Konstrukt. (spørdet)	P	P		
Uge 15 10.03-13.03	2. pløjesdag	Velkomstdiskussion	Jordtryk	Håndværktøjer	Velkomstdiskussion
		P	P	P	P

Figur 2. Et typisk skema for Byggeri og anlæg ved 6. semester.

På Byggeri og Anlæg plejer vi have forelæsning omkring 32 timer om ugen ved hver semester start. Jo længere henne i semesterperioden, vi kommer, jo færre forelæsninger plejer vi at have om ugen.

Vi plejer at have forelæsning om morgenen og dernæst opgaveregning sammen med projektgruppen i vores grupperum. Om eftermiddagen plejer vi også at have forelæsning og bagefter opgaveregning. Et typisk ugeskema i starten af semestret kan således være, som det er vist i figur 2. Vi plejer at lave opgaveregning i vores grupperum.

Som det kan ses i figur 2, plejer vi have tid til vores projektrapport, når vi ingen forelæsninger har, P, står for projekt.

Når jeg er kommet hjem fra universitetet, plejer jeg enten at lave projekt eller begynde at læse til morgendagens forelæsninger.

Jeg synes, det hjælper at lave nogle gode noter undervejs ved forelæsningen, så jeg kan bruge dem senere hen. Nogle af forelæsningerne bruges direkte i projektrapporten, så på mit studie er det godt at gennemregne nogle af de opgaveregninger, vi får fra forelæseren.

Gruppearbejde

Der er mange forskellige oplevelser, jeg har med fået med gruppearbejdet gennem mit studie, da jeg bl.a. har oplevet at være i grupper med forskellige ambitionsniveauer. Nogle grup-

per lægger vægt på, at man skal bruge masser af tid på projektet, mens andre grupper lægger vægt på fritiden. Jeg vil beskrive, hvordan jeg har oplevet at være i to projektgrupper, som hører til ekstremerne på hver deres måde.

Når vi laver en projektrapport, plejer vi at lave en tidsplanlægning. Vi laver en individuel ansvarsfordeling for hvert arbejdsområde samt tilhørende deadlines. Gennem projektet hjælper man dag hinanden med opgaverne, hvis der er behov for det.

Jeg vil i første omgang skrive om, hvilket udbytte jeg havde af at være med i en stræber gruppe. I gruppen var der 2 virkelig gode hoveder, der kunne deres fag og dermed højne niveauet. I starten af semestret blev vi enige om at lave et godt projekt og presse hinanden for at yde vores bedste. Hele vejen igennem projektperioden holdt vi fredagsmøder og snakkede om, hvordan det gik med projektet, og om vi kunne forbedre noget. Det var en virkelig god diskussionsgruppe, og den mindste detalje bliver vurderet og analyseret. Vejlederens ekspertise blev benyttet fuldt ud. Før vejledermøderne blev selve mødet planlagt, og alle spørgsmål blev skrevet på tavlen. Vi diskuterede de ting, vi ikke kunne finde ud af og spurgte så vores vejleder om det, vi var blevet usikre på. Alle gruppe-medlemmer pressede sig selv for at nå deadlines. Man knoklede for gruppen og kun for gruppen. Vi brugte virkelig meget tid på vores projekt, og vi levede nærmest kun for at lave projekt og for at få et godt resultat. Vi fik høje individuelle karakterer efter projekteksamen. Det var noget af en oplevelse.

Dernæst vil jeg beskrive den anden projektgruppe, hvor ambitionsniveauet var knapt så højt. Den var helt modsat stræbergruppen, gruppen var fuldstændig ligeglad med projektrapportens karakterniveau, men der var dog nogle, der gerne ville lave en god projektrapport. Gruppen syntes ikke, at projektet skulle fylde hele deres liv, da der skulle være tid til et liv ved siden af i form af fritidsinteresser. Vi var ikke gode til at holde møder og høre, hvordan det gik med vores individuelle projektopgaver. Der var nogle, der knoklede løs, mens andre tog det mere afslappet.

Men det var gennem projektrapporten, at man fik lært, hvordan man løste problemerne metodisk, hvor man lærte, hvordan man skulle gribe det an og viste, hvad man kunne. Det var her, man skabte overblik over, hvad man havde lært under projektperioden. Og det var noget, som man kunne få glæde af, når man startede i erhvervslivet. Hvis man på et tidspunkt blev i tvivl om noget, kunne man slå det op og kigge på sin gamle rapport og undersøge, hvilken metode man havde brugt, og hvilke forudsætninger man havde at arbejde ud fra. Det er igennem projektrapporten, at man formidler sit projekt, og samtidig får man også selv en bedre forståelse af projektet, når man skal formidle det til de andre. Det er som en slags erkendelsesproces, hvor man bliver opmærksom på, hvad de vigtige ting er, og hvordan man får dem bragt ud over rampen, så de andre forstår dem.

Det har været oplevelsesrigt at opleve grupper med forskellige værdier og ambitionsniveauer. Jeg syntes, det var frustrerende at være i en gruppe sammen med nogle, der gav udtryk for, at de var ligeglade med projektet, og hvilken karakter, vi fik, så længe de bare bestod semestret.

Men på den anden side, så prioriterede de også deres fritid langt mere og syntes, at universitet ikke skulle fylde hele deres liv, mens de studerede.

Det har også været lærerigt at være i gruppe sammen med nogle, som virkelig var ambitiøse. Man knokler så meget i sådan en gruppe, at man nærmest ikke har fritid, og jeg syntes, at det var hårdt. Jeg sagde nærmest nej til alle sociale arrangementer, fordi jeg skulle lave projekt på universitetet. Jeg synes i hvert fald, at det er vigtigt, at man kan have plads til sine fritidsinteresser, så man på denne måde kan lade sine batterier op og koble af fra studieræsset.

Uanset hvilken gruppe man kommer i, så synes jeg, at det er en meget lærerig studieform, for hver gang skal man få det til at fungere for at nå sit mål, og der er mange i gruppen, der skal finde ud af det sammen for at nå målet. Derudover, når man kommer i en gruppe, hvor samarbejdet går godt uanset ambitionsniveau, så opnår man en form for synergi, fordi man inspirerer hinanden positivt og hjælper hinanden samt projektet videre.

Figur 3. Laboratorieforsøg med en bølgebryder som vi havde designet.

Laboratorieforsøg

Når man laver projekt på Aalborg Universitet ved civilingeniøruddannelsen inden for B & A, er laboratorieforsøg en del af projektet.

I en af projektperioderne skulle vi projektere en bølgebryder ved en havn. Vi havde designet vores bølgebryder ved hjælp af nogle formler og havde fundet, hvilke materialer vi skulle bruge, og hvilke dimensioner det skulle have. Den bølgebryder, som vi fik regnet os frem til, skulle undersøges i forhold til, om den kunne holde til den dimensionsgivende bølgehøjde ved et forsøg i en vandkanal. Da forsøget ikke kunne foretages i fuld skala, blev modellen skaleret, så forsøget kunne foretages i en vandkanal på universitetet.

I figur 3 kan tværsnittet af den skalerede bølgebryder ses ved vandkanalen, som kan generere bølger. Forsøget viste, at bølgebryderen kunne holde til den dimensionsgivende bølgehøjde og mere til.

Jeg synes, det er sjovt at lave laboratorieforsøg og undersøge, om det, vi har regnet os frem til, virkelig kan holde.

Laboratorieforsøg bruges blandt andet også til at finde nogle parametre, som man bruger til sine numeriske beregninger.

Eksamen

På hvert semester er der typisk omkring 4 eksamener inklusiv projekteksamen. De fleste af eksamenerne er skriftlige, og man har typisk omkring 10-15 dages forberedelse til 2 skriftlige eksamener. Ved en skriftlig eksamen har vi 4 timer til at aflevere vores opgavebesvarelser, og vi kan bruge alle slags hjælpemidler i form af bærbar, programmer og fagbøger.

Til en projekteksamen bedømmes man af vejleder, evt. en bivejleder samt en censor. En typisk projekteksamen forløber som følgende: projektet præsenteres på overheads, hvor hvert enkelt projektmedlem præsenterer et emne, og dette varer typisk omkring 6-7 min. Når man så er færdigt med projektpræsentationen, vil de individuelle eksaminationer gå i gang. Ved den individuelle eksamen skal man på mit studie trække et spørgsmål fra hvert fag og besvare det ved at tage udgangspunkt i pensum eller projektet. Man har ca. 20 min i alt til at besvare spørgsmålene.

I projektgruppen aftales det om man gerne vil vide sin karakter, når man har været oppe, eller om man vil vente til alle i gruppen har været oppe.

Nogle gange, når stress niveauet spidser til, især når tiden nærmer sig til projektaflevering, og fire forskellige eksamener venter lige om hjørnet, så sætter man spørgsmåltegn ved, hvorfor man skal bruge så meget tid på at studere. Det er i disse tider, at man virkelig må tage tyren ved hornene og knokle løs. Det gælder om at opretholde sin selvdisciplin og glemme alt om de spændende arrangementer, der foregår rundt omkring en.

Studierejse

På vores 8. semester havde vi bestemt os for at tage en studietur til Dubai som er en del af De Forenede Arabiske Emirater, UAE. Vi var afsted i 10 dage, hvor vi fik oplevet masser af imponerende bygninger og nogle menneskeskabte øer. Jeg vil kort beskrive, hvad vi fik oplevet, mens vi var der. Vi fik besøgt nogle rådgivende ingeniørfirmaer, byggepladser, universiteter og nogle turistattraktioner. Jeg vil kun kort beskrive et udpluk af de mest spændende oplevelser. Vi fik set den kommende højeste bygning, Burj Dubai der stadigvæk var under byggeri, vi var indenfor på det 7 stjernede hotel Burj Al Arab. Selvom den internationale skala var 6, har de klassificeret den til at være et 7 stjernet hotel, for at understrege, at det er i en klasse for sig selv. Selve bygningen var bygget på en menneskeskabt ø, og derfor var der bygget en bro, for at man kunne få adgang til hotellet. Der var en restaurant under havniveau, hvor man kunne se et kunstigt anlagt koralrev igennem nogle tykke glas. I revet kunne man se forskellige slags revfisk. I den øverste del af bygningen var der en bar med udsigt over havet, og i det fjerne kunne vi se palmeøen, der hedder The Palm Jumeirah.

Vi fik set storcentret Mall of Emirates med den berømte indendørs skiDubai, hvor vi fik en guidet tur i selve skiområdet. Det var en virkelig surrealistisk oplevelse at komme ind til en kunstigt anlagt skipiste, hvor der var koldt, når man for et par minutter siden havde været udenfor, og det havde været virkelig varmt.

Vi besøgte en af de største entreprenører i Dubai, Nakheel, som var dem, der anlagde den menneskeskabte ø, der hedder Palm Deira, palmeøen. Firmaet fortalte om, hvordan de hav-

Højhuset hvor byggeriet var nået til 32. etage med udsigten til Formel 1 banen.

de bygget øen, og bagefter fik vi lov til at se den kæmpe store byggeplads, mens vi kørte med vore bus. Vi måtte ikke stå udenfor, da der kunne være risiko for, at vi blev kørt ned af lastbiler og andre store maskiner, der kørte rundt på byggepladsen.

Vi prøvede også jeep safari i ørknen, og det var virkelig sjovt.

Vi besøgte nogle rådgivende ingeniørfirmaer, og igennem dem besøgte vi nogle byggepladser. Vi var bl. a. i et højhus, der skulle være omkring 180 m højt. Da vi var der, var de nået til den 32. etage. Det var kun råhuset, betonen, der var der, og et rækværk, der var ved kanten. Der var udsigt til formel 1 banen ved Dubai Autodrome, og dette kan ses i figur 4. Det var en stor oplevelse at være i et højhus, som stadigvæk var under opførelse.

Dubai var et Mekka for os som ingeniørstuderende. At se ingeniørdisciplinen blive udført helt ud til grænsen og lidt længere i form innovation i byggemetoder og -materialer, var meget inspirerende og interessant. Før vores studierejse til Dubai havde vi fået kontakterne til en dansk ingeniør, som arbejdede i Dubai, og han ville give os en rundvisning på en byggeplads. Ingeniøren, som hedder Jens Fussing, havde arbejdet en årrække i Dubai, og han fortalte, at i et typisk rådgivende ingeniørfirma var der fyldt med folk af forskellige nationaliteter. I hvert land har man forskellige byggetraditioner, og i og med at man arbejdede på en så internationalt arbejdsplads, sammenblandede man byggetraditionerne, og derfor kunne man lære en masse ved at arbejde der. Ingeniøren fortalte, at man fik lige så meget kompetence i løbet af 5 år ved at arbejde i Dubai som ved at arbejde et helt liv i Danmark

Der bliver bygget i en rasende fart. Der er højhuse alle vegne, allesammen spektakulære på hver deres måde. I emiraterne er der indbyrdes konkurrence om at være den emirat, der bygger de største og mest ekstravagante konstruktioner, bare for at vise, at de kan, og at de har pengene til det. Vi fik således at vide, at nabobyen, Abu Dhabi, ville bygge en højhus, der skulle være højere end Burj Dubai.

Jeg synes, det er fedt at opleve Dubai i stedet for bare at læse om det. Dubai skal opleves, hvis man har mulighed for det.

Studiekrise

Før jeg startede på mit studie, var min målsætning ikke at dumpe i hele min uddannelsesperiode. Da jeg dumpede i en af min projektsamener, var det som at støde panden mod muren i fuld fart. Det var første gang, jeg dumpede i universitets regi. Så ambitiøs som jeg var, følte det, som om at jeg ikke var værdig nok til at være studerende på universitetet. Jeg følte det som et kæmpe nederlag. Efter at jeg havde dumpet, tog jeg hen til min uddannelsesvejleder i Det Grønlandske Hus for at fortælle, hvordan min situation var. Jeg må indrømme, at jeg på det tidspunkt havde lyst til at stoppe studiet og droppe ud. Efter at have fået en peptalk fra min uddannelsesvejleder, blev jeg enig med mig selv om, at jeg ikke vil-

le lade mig stoppe, bare fordi jeg dumpede en enkelt eksamen, jeg kunne jo bare tage re-eksamen og komme videre, hvilket jeg så gjorde.

Identitetskrise

Da jeg startede på universitetet, havde jeg aldrig tænkt på, at man kunne komme ud i en identitetskrise, det var noget, der var mig fjernt. Da jeg så fik det, var det noget af en overraskelse for mig, for jeg troede aldrig, at det ville ske for mig.

Det var på 3. semester, at min identitetskrise begyndte. Jeg var grønlander af kød og blod, men jeg blev i tvivl, om jeg var en grønlander af tankegang, jeg følte mig så dansk, at det føltes forkert at være grønlander. Det føltes forkert at have sort hår, brune øjne og mørk hud. Det føltes, som om jeg ikke passede ind i gadebilledet, fordi jeg skilte mig ud, rent fysisk. I bund og grund var det min egen selvpfattelse som grønlander, der gav mig et karusseltur. Jeg blev bombarderet med den danske kultur 24 timer i døgnet, og alle mine studiekammerater, undtagen en enkelt grønlandsk medstuderende, var danskere. Det danske sprog var mit nye kommunikationsprog i det daglige. Det var, som om det grønlandske sprog ingen nytte havde i det miljø, jeg var i, fordi al faglitteratur, som vi brugte, enten var på dansk eller engelsk. Jeg begyndte at spørge mig selv om, hvad jeg skulle bruge det grønlandske sprog til. Og alt, hvad der havde med Grønland at gøre, var ikke eksotisk, spændende og kultiveret nok. Det, man hørte og læste om i de grønlandske medier, var heller ikke just opmuntrende, hvad enten det handlede om den politiske situation i Grønland eller diverse problemer som f.eks omsorgssvigt af børn.

Igennem denne periode distancerede jeg mig til alt, hvad der havde med Grønland at gøre. Men jeg distancerede mig ikke fra Det Grønlandske Hus og de grønlandske studerende, der boede i Aalborg. Det var altid rart at komme til et sted, hvor man kunne være i vante omgivelser.

Med hjælp fra nogle venner kom jeg igennem denne periode. Jeg syntes, det var svært i starten at balancere mellem den grønlandske og den danske kultur. Men med tiden er jeg blevet mere bevidst om det. Det er selvfølgelig vigtigt at kunne bruge sit modersmål, for det er jo det, man har sin kulturelle baggrund og identitet fra, og det, man kan tale med sine landsmænd på.

Mit sociale liv

Jeg synes, at det har været en stor hjælp at have en grønlandsk forening for studerende (JA-KIP) i sin studieby. Det er et sted, hvor man kan samles, hvor man har samme kulturelle bag-

grund. Et sted, hvor man kan være med til nogle sjove arrangementer og endda billige af slag-sen, da der bliver givet tilskud til dem af foreningen.

I Aalborg er der et varieret udbud af caféer, som man kan tage hen til og mange forskellige slags restauranter lige fra fransk, kinesisk, og thailandsk inspirerede restauranter. Nogle gange spiller jeg fodbold sammen med JAKIPs fodboldhold. Holdet plejer at være med i nogle mindre turneringer. Jeg spiller ikke med i turneringerne og er kun med for hyg-gens skyld. Nogle gange spiller jeg brætspil sammen med nogle venner. Aalborg by tilbyder også nogle aftenkurser, som man kan være med til, og udbuddet er ret stort i forhold til Nuuk.

Jeg har fundet mig en sød dansk kæreste som også studerer på Aalborg Universitet. Igen-nem hende har jeg fået oplevet Danmark, som jeg ikke ville have gjort det, hvis ikke jeg hav-de mødt hende og hendes familie. Jeg har bl. andet oplevet at fiske efter torsk i Nordsøen som jeg ikke i min vildteste fantasi havde troet, at jeg ville opleve det. Jeg har smagt danske madlækkerier og har mødt hendes søde danske familie. Da jeg har fundet mig en dansk kæ-reste, har jeg også forbedret mine danskundskaber.

Kulturelle forskelle

Jeg mødte selvfølgelig fordomme fra danske studerende, og jeg kan kun sige om det, at det er deres problem. Det skal selvfølgelig siges, at det er ikke alle danskere, der har for-domme.

Der var kulturelle forskelle, der ville noget. I Danmark er det ikke normalt at gå på jagt, mens det i Grønland er det. De danske studerende og danskere generelt kan ikke forstå at jagt er en stor del af mit liv, og at det er noget jeg er vokset op med. De har ikke samme ad-gang til naturen, som vi har i Grønland. Næsten størstedelen af landarealet i Danmark er en-ten privatejet eller offentligt ejet med begrænsede muligheder. Med det mener jeg, at der er virkelig mange regulationer, som man skal tage højde for, når man færdes i det fri.

Nogle kunne heller ikke forstå, at jeg gik med halssmykker lavet af ben. De syntes, at det var helt forkert, fordi de var lavet af ben, og fordi det ikke er en del af den danske mode.

Det er altid mærkeligt at komme tilbage til Grønland om sommeren, at se grønlændere al-le vegne og at høre det grønlandske sprog igen. Man kan virkelig se forskellen mellem den danske og grønlandske kultur, når man færdes rundt i Nuuk by. Hver gang jeg tager til Nuuk, kan jeg se, at forskellen mellem den rige og fattige grønlænder er blevet så tydelig, og det kan jeg absolut ikke lide, da Grønland er et land med så lille en befolkning.

Det, jeg især lægger mærke til, er, at den geografiske afstand mellem hvert by er stor, og transport er meget dyr i Grønland. Det er også sjovt at opleve, at der er nogle grønlandske

ord, jeg ikke kan huske, når jeg snakker med en grønlander igen, fordi jeg har snakket så meget dansk i Danmark.

Længsel efter Grønlands smukke natur

Det, jeg længes efter, når jeg er i Danmark, er at sejle med båd. Det, jeg savner ved en sejltur, er den friske havluft, som man kan indånde, når man sejler, duften af benzin og lyden af motoren. Jeg synes, det er så fedt at opleve havet på denne måde. Det er også sjovt at se sæler, alk, edderfugle og havørn som jeg ikke har set i lang tid. Jeg synes også, det er fedt at mærke, at man er så lille i forhold til naturens kræfter, når man er på sejltur og telttur.

Det, jeg savner mest, er jagtturene. Jagt efter rensdyr, ryper og sæljagt. Det er virkelig fedt at fange sin egen mad. Friskt kød, som man selv har skudt, der findes intet bedre! Jeg føler mig som forsørger af familien, når jeg har fanget noget, og det er en fed fornemmelse. Jeg synes, det er virkelig dejligt at opleve naturen, når jeg er på jagt ! I På figur 5 kan ses et sejltur hjemad efter en vellykket rensdyrjagt inde i Ameralik-Fjorden. Man oplever så mange ting, som man normalt ikke oplever, når man er i en by. Det er ret primitive forhold, man lever under, mens man er på telttur i naturen. Men det er også rart at komme hjem efter sådan ture, så har man rindende vand, brusebad, komfur osv., hvad man normalt ikke har, når man er på telttur.

På vej hjem, efter en vellykket rensdyrjagt.

Jeg savner at stå på ski om vinteren, det er så fedt at stå på ski, når solen skinner, og dejligt at man bare kan tage et smuttur til skibakken, når man har fået fri. Jeg savner sne om vinteren, den tørre kulde og den bløde, pudderagtige sne. Sneen hjælper så meget til at gøre omverden lysere pga. refleksion af lys.

Det, jeg mindst er glad for i Danmark, er den lange mørke, grå, regnfuld vinterperiode. Der er så mørkt, fordi der ingen sne er til at reflektere lyset. Men når foråret så kommer, er det bare fedt. Så begynder man at glæde sig til at få grillmad sammen med kammerater og nyde vejret udenfor.

Forventninger til fremtiden

Når jeg ser tilbage på min studietid er tiden fløjet afsted pga studieræset. Jeg har fået nogle nye venner her i Aalborg, og de fleste af dem kommer fra Grønland. Nogle af dem har bosat sig her i Aalborg.

Mine forventninger til fremtiden er, at jeg gerne vil ud at arbejde i verden, hvis finanskrisen tillader det. Vores branche er godt nok hårdt ramt i øjeblikket. Hvis ikke jeg finder arbejde i udlandet eller Danmark, tager jeg tilbage til Grønland og prøver at finde arbejde der i stedet. Men det kunne virkelig være fedt at komme til udlandet og opleve at bo i en anden kultur - gerne et sted, hvor der bygges nogle spændende konstruktioner.

Bolethe Hammeken

Jeg hedder Bolethe Hammeken, er gift og har tre børn på henholdsvis 12, 10 og 6 år. Vi flyttede midlertidigt fra Nuuk til Aalborg i året 2002, men jeg startede først med at studere i 2004. Jeg læser Politik og Administration på Aalborg Universitet, har bestået bachelorgrad og er i gang med overbygning.

At rejse fra hjemlandet for at studere er en stor udfordring, men også en spændende beslutning. Det er udfordrende i sig selv at forlade de vante omgivelser og det sociale netværk, det er svært, men det er også givende, for man lærer rigtig meget om sig selv, og ikke mindst lærer man en hel anden kultur at kende.

Først vil jeg fortælle lidt om mine bevæggrunde for mit uddannelsesvalg. Siden jeg blev GU – student i 1991 har jeg primært været aktiv på arbejdsmarkedet. Jeg prøvede i første omgang at kombinere arbejde og uddannelse, men arbejdsmarkedet har altid været mere til-

lokkende, hvorfor jeg altid endte med at blive på arbejdsmarkedet. Selvom det kunne opfattes som utraditionelt, så skulle der først to børn til, før jeg tog en erhvervsfaglig videregående uddannelse (EVU) i Økonomi og Administration på Handelsskolen i Nuuk.

I det private havde vi en bange anelse om, at vores ældste var anderledes end jævnaldrende børn. Trods mange møder i kommunen kunne vi se, at der ikke blev taget hånd om hans særlige behov i børnehaven. Det var svært for daginstitutionen at skaffe økonomiske midler til en støttepædagog til ham, hvilket var den primære grund til, at vi som familie besluttede os til at flytte midlertidigt til Danmark. Min mand startede med at læse til maskinmester, og jeg søgte arbejde med det samme. Men ved børnenes første dag i børnehaven fik vi en besked om, at vores ældste ikke kunne starte i børnehaven, før han var blevet diagnosticeret. Kommunen bad mig om at blive hjemme med ham, indtil undersøgelsen var overstået. Jeg fik arbejde, som jeg pænt måtte takke nej til, og vi fik tilknyttet et tværfagligt team. I mellemtiden blev jeg gravid, hvilket passede rigtig godt med min tid som hjemme-gående. Undersøgelserforløbet varede i 8 måneder, og endelig fik vi diagnosen infantil autisme af Psykiatrien i Aalborg. Vi blev lettede over at få et navn på vores søns diagnose. Endelig kunne vi forstå og hjælpe ham efter hans behov. Umiddelbart efter at vi havde fået diagnosen, fødte jeg vores yngste. Under barsel havde jeg prøvet at finde et arbejde, men efter flere afslag indså jeg, at min manglende tilknytning til arbejdsmarkedet gennem det se-

neste år i høj grad havde betydning for afslagene. Jeg besluttede at styrke min uddannelsesbaggrund ved at tage en uddannelse. Efter en længere undersøgelse af mulighederne indså jeg, at universitetet skulle være næste skridt, hvis jeg ville udvikle mine kompetencer bedst muligt indenfor for faget Administration, hvilket jeg i forvejen havde lidt erfaring med både på arbejdsmarkedet og uddannelsesmæssigt.

Jeg vil med mit bidrag i dette projekt beskrive oplevelsen af uddannelsesprocessen, vigtigheden af at sætte delmål, kulturforskelle i en uddannelsesinstitution samt fordele og ulemper ved at studere udenfor Grønland.

Uddannelsesprocessen

Dagen i starten af september 2004 var min første dag på basisåret for en Samfundsvidenskabelig uddannelse. Jeg glædede mig til at skulle videre i mit liv. Jeg havde på forhånd forberedt mig ved at læse programmet for den første dag. Eftersom der var gået 2 år, siden vi flyttede til Aalborg, var det nemt at finde stederne for arrangementet. Dagen startede med morgenbrød og kaffe ved Rådhuset i Aalborg midtby. Derfra tog vi ned til Aalborg Kongres og Kulturcenter til fods. Det første på programmet var at overvære dekanen fra Aalborg Universitet og borgmesteren holde tale. Og lidt sjov var der også på scenen, hvor der blev opført en kort teaterforestilling. Dernæst tog vi udenfor, og der blev vi opdelt i store grupper. Jeg havnede i den gule gruppe, som står for Samfundsvidenskabelig uddannelsesretning. I den store gule gruppe blev vi yderligere opdelt i mindre grupper. Vi var 5 i gruppen. Jeg lagde mærke til, at vi studerede hinanden lidt, før tutoren startede med at fortælle lidt om, hvordan det var at studere, og hvad vi skulle være opmærksomme på. Efter tutorens korte oplæg skulle vi præsentere os for hinanden. Som den eneste havde jeg tre børn, de andre, som var relativt yngre end mig, rynkede lidt på panden med eftertænksomme udtryk. Hmm, det blev måske hårdt, men jeg ville igennem det her, og jeg lovede mig selv at holde hovedet koldt i lignende situationer, for at jeg kunne tage min del af projektet på lige fod med dem. Meningen var, at det allerførste gruppe var ufrivilligt opdelt med sigte på, at alle er i gruppe i det allerførste projekt. Efter et par uger fandt vi ud af som gruppe, at det var i alles interesse at udarbejde forarbejde af projektet så tidligt som muligt. Emnet var udviklingen i samfundets institutioner. Før der var igangsat projektskrivning, var vi klar med vores disposition, arbejdsfordeling og tidsplan. Sideløbende havde vi IT kursus. Det gik rigtigt godt, og processen i projektskrivningen forløb smertefrit, og vi fik alle en god karakter for projektet. Vi besluttede os at skrive sammen igen i det næste projekt. Vi gik igennem det og gjorde os klar til det næste projekt.

Næste semester var hårdere. Der var noget om jura, samfundsvidenskabelige metoder, videnskabsteori og sociologi. Efter projekt 1 og 2 i første semester havde jeg brug for at finde troen på mig selv igen. Når man har arbejdet med 4 andre i halvt år, er det godt at mærke efter med sig selv. Jeg havde brug for at skrive alene. Tiden var inde til en slags selvran-

sagelse og erkendelse af ens styrker og begrænsninger. Jeg skrev om frafald af grønlandske studerende for at forhindre mig selv i at opgive uddannelsen. Man kan sige, at jeg brugte de sociologiske forklaringer til at forstå, hvordan jeg havde det på det tidspunkt. Jeg blev tit spurgt om, hvordan det var at skulle holde styr på 3 sprog. Det endte med, at jeg valgte at give oplæg om, hvordan det føles at have dansk som andet sprog, og engelsk som tredje sprog under vores oplægsrunder i forbindelse med vores projekt. Det har faktisk virket godt i forhold til at skabe forståelse for, hvorfor jeg nogle dage skal bruge mere tid på at læse pensummet og fordybe mig for at forstå konteksten. Nye begreber skal læres grundigt, så de ikke længere føles som fremmedord, der skal slås op i ordbogen, hver gang jeg støder ind på dem.

Efter basisåret har jeg gennemgået samfundsøkonomi og økonomisk politik, politisk filosofi, inklusive fagområdets videnskabsteori, samfundsvidenskabelige metoder, moderne politikbegreber og policy-analyser. De sidste semestre før bachelorskrivning var lidt mere emneorienteret, hvor emneområdet under policy analyse var velfærdsstat og velfærdspolitik, hvor verdenspolitikken havde fokus på globalisering og regionalisering, og hvor forvaltningsfag havde specifikt udgangspunkt i forvaltningsret og offentlig budgetlægning og økonomistyring.

Udover at skrive sammen med én fra basisgruppen i policy analyse, skrev jeg de fleste opgaver alene. Men på en eller anden måde havde vi udviklet så godt et samarbejde igennem processen, at det mandede ud i, at vi valgte at skrive sammen om bacheloropgaven. Jeg

Tidsplanen forsøges overholdt.

havde dog et hængeparti i et fag, som jeg sideløbende skulle rette op på. Vi kom igennem bacheloropgaven, og jeg tog reeksamen i det fag, som jeg havde hængeparti i. Og da forudsætningerne for overbygning var faldet på plads, startede jeg med kandidatdelen i efteråret 2007.

Siden da er vi skrumpet mærkbart i antal, på grund af individuel strukturering af uddannelsesforløbet. Tider med forelæsning i auditorier er forbi, nu foregår seminarerne i mindre lokaler. Vi diskuterer emner af mere konkret karakter, hvilket er udfordrende i forhold til at holde fokus på de læringsmål, som vi skal nå i teoretiske perspektiver og tilgange. Der er tre kerneområder: Offentlig forvaltning og organisation, politisk kommunikation og policy analyse. Hvert semester er der et andet emneområde inden for de tre ovennævnte kerneområder. Af de tre kerneområder mangler vi at bestå et projekt i Forvaltning og Organisation, før synopsis af specialet kan godkendes. Derfor arbejder jeg sideløbende med forberedelsen af specialets struktur, disposition og indsamle kilder samtidig med, at vi (gruppen) har det primære fokus på projektet i Forvaltning og Organisation.

Når jeg tænker tilbage på forløbet, så kan jeg godt se, at man får en hel masse informationer, man skal tage højde for. Disse informationer indeholder tilgange og perspektiver, som man senere kan få brug for i projektskrivningen. Det er vigtigt at få fornemmelse af helhedsperspektivet og delelementerne. De gange, hvor jeg ikke helt havde forstået sammenhænge, var jeg nødsaget til at læse en del mere, før jeg kunne komme videre i processen. Selvfølgelig er det et spørgsmål om at prioritere, men man skal dog ikke udfordre sig selv mere, end man kan klare. Lidt af gangen af erkendelsesopgaver er anbefalelsesværdigt i skrivprocessen for at udbygge helhedsorienteret forståelse af emnet.

Vigtigheden af delmål

Man kunne godt undre sig over, hvordan jeg med 3 børn har kunnet klare processen nogenlunde gnidningsfrit. I starten af uddannelsen har jeg prøvet at læse alt pensum og terpet igennem læsestoffet. Men jeg mistede overblikket og blev ukoncentreret. Det var nødvendigt for mig at stoppe op og vælge at koncentrere mig om semesterets krav og formål. Tidligt i semestret var jeg nødsaget til at vælge et problemfelt, som jeg kunne være interesseret i at skrive om. Så læste jeg det læsestof, som relaterede sig til problemfeltet grundigt og skimmede resten. Selvfølgelig er det nødvendigt nogle gange at læse det, man har skimmet før, dybere eller en gang til for at forstå helhedsperspektivet af kerneområdet emnefelt. Dette har gjort, at jeg efterhånden blev bedre til primært at fokusere på delmål.

Der kan være tidspunkter, hvor man føler, at man ikke længere kan arbejde i det tempo, man ellers vil. De dage, hvor jeg arbejder hjemme, kan det ske, at jeg ender med at gøre rent. Omgivelserne betyder noget. Når jeg ikke kan komme videre og har svært ved at overholde min egen tidsplan, så er det vigtigt at kræve noget af sig selv. Ét er, hvad man lover sig selv,

og ét andet er at gøre det. For at sikre mig, at planen bliver til en handling, har jeg været konsekvent og er taget ned til universitetet og har reserveret et lokale. Det er min oplevelse, at jeg arbejder mere produktivt, når arbejdet udføres i et arbejdslokale.

At sætte sine egne delmål og tidsfrister er en god ting, således at man ikke kommer alt for langt bagud. Det har været nødvendigt for mig at tage ned til universitetet i weekenderne og arbejde hele dagen. Selvom jeg helst vil være sammen med familien, har jeg det meget bedre efter en hel dags intensivt arbejde, når jeg føler, at jeg følger med igen.

En anden ting, som man efterhånden lærer af erfaring er, at man ligesom bliver bedre til at forudse, hvilke problemer man eventuelt kunne støde på undervejs i skriveprocessen. Når man skriver sammen med nogen, kan man godt blive uenige om problemformuleringen, undersøgelsesmetoden eller designet. De gange, hvor man møder hinanden halvejs, betyder det, at forskellige overbevisninger om konkrete emner bliver i baghovedet og ikke i selve projektet. Men det er projektet, der skal forsvares til eksamen, og derfor skal man også huske kompromiser og tage udgangspunkt i projektet for ikke at komme væk fra den røde tråd i fremlæggelsen.

Kulturforskelle i uddannelsesinstitutionen

Det første, jeg lagde mærke til i universitetsmiljøet, var, at tingene foregik meget hurtigt. Ambitionsniveauet var noget højere end det, jeg ellers var vant til. Handlingsplaner bliver hurtigt til konkrete handlinger, hvorfor en god fornemmelse af procesforløbet er nødvendig og vigtig. Al kommunikation foregår via internettet, og man skal hele tiden orientere sig. Man skal sørge for at vide, hvornår der er tidsfrister til tilmelding i undervisning og eksamener. Man skal orientere sig om, hvilke kerneområder man har muligheder i, idet man ikke kan vælge et kerneområde i samme omfang igen. I kandidatdelen af uddannelsen er det vigtigt, at man på forhånd har gjort sig overvejelse om, hvordan man vil strukturere uddannelsesforløbet. Hvis man har samarbejdspartnere, er det vigtigt at aftale, hvilke forløb man vil skrive sammen for at kunne sikre, at forløbet er i overensstemmelse med de andres uddannelsesplaner.

Selvom man følger pensummet, kan der være forelæsninger eller seminarer, som kræver betydeligt flere siders ekstra læsning end normalt, især hvis seminaret skal slutes af med fællesdiskussion. De medstuderende er rigtig gode til at diskutere og markere sig. Hvis man ikke er så snakkesalig af natur, kan dette sagtens misforstås som negativt signal. Derfor er det vigtigt, at man også deltager i diskussioner, uanset om det er i mindre grupper eller med makkeren. Hellere få afklaret nogle emner end at være usikker på nogle områder på individuelt plan. Selvdisciplinen er også noget, man skal vedligeholde. Der er ingen andre end én selv, der afgør, hvordan man klarer sig. Derfor må man også sørge for, at man får faste rutiner. Vi har i vores gruppe eksempelvis oplevet, at processen går for langsomt. I den situation har vi været konsekvente overfor hinanden og besluttet, at vi tager til universitetet hver dag i en pe-

riode for at skrive i 4 timer i hver sit rum og samle op på det skrevne og diskutere det videre forløb i den 5. time. Særligt er det vigtigt at bemærke, at universitetsverdenen er en kultur af mange studerende fra akademiske hjem, hvorfor det med at tro på sig selv er vigtigt for at kunne trives i miljøet, hvis man ikke selv er fra et akademisk hjem. Ens egen ressource ligger i lysten til at ville uddannelsen, og videnindsamling bør være det, der driver én frem, og ikke hvordan ens familiære sociale status er.

Der er perioder, hvor man bare ikke orker mere. Der er det vigtigt at pleje sig selv. Tage en slapper og koble af. Når man har samlet energi, får man også lyst til at komme videre i forløbet og finde gnisten igen. I de tilfælde kan man sagtens tillade sig at sige fra, hvis man bare sørger for at indhente det forsømte senere.

Hvis man har mulighed for det, er det en rigtig god idé at deltage i forskellige arrangementer. For mit vedkommende har de første år på uddannelsesinstitutionen været intense. Men i de senere år har jeg været mere ude og har deltaget i forskellige arrangementer. Kommunikation er en god ting, især når networking har fyldt så meget i de senere år. Det kan være, at man ikke gør så meget ud af at markere sig, men bare det at komme ud blandt andre folk og deltage i forskellige arrangementer, kan betyde noget godt og være inspirerende.

På vej til Christiansborg, DNAG studenterdag 2009.

Fordele og ulemper ved studie udenfor Grønland

Set i forhold til at studere i Grønland, kan man godt sige, at det er udfordrende at studere udenfor hjemlandet. Man er sig selv nærmest, selvom man har et støttende bagland. I de tilfælde, hvor man ellers føler sig ikke særlig hjemme i omgivelserne, er det vigtigt at fortsætte. Jeg har lovet mig selv ikke at give op ved første, andet eller tredje nederlag. Hvis dette uddannelsesforløb ikke bliver gennemført, er grunden alt andet, end at jeg giver op. De gange, hvor det har været svært, har jeg bestræbt mig at være konstruktiv. Hvorfor gik det dårligt? Hvordan kan jeg udbedre eller forbedre situationen? Hvilke sammenhænge mangler jeg at forstå til bunds, og hvordan skal jeg formidle det bedre? Når man føler, at man er kommet igennem en svær periode, er det utroligt opløftende. Efterhånden er man på de gode skinner igen, hvor man kommer videre i forløbet.

Globalt, nationalt og lokalt orienteret indlæringsforløb

En væsentlig fordel ved at studere i Danmark er, at indlæringsforløbet orienterer sig mod lokale, nationale og globale forhold. I det fag, som jeg er i gang med, er det meget givende, at man får en bred gennemgang af perspektiver, for derfra at vælge nogle emner som man kan fordybe sig i. I mit tilfælde har tilgangene og perspektiverne været mangfoldige. Det har været vigtigt for mig, at jeg ikke holdt fast i en bestemt tråd igennem alle seminarerne. Man kunne forestille sig, at nogle spørger: Hvad brænder du for? Det kunne være, at man interesserer sig for velfærdsordninger for de svageste i samfundet, men for at der kan skabes midler for de svageste, skal der også skabes merværdi i samfundet. Det betyder for mig, at forskellige tilgange bliver interessante. Selvom min ambition efter denne uddannelse ligger på et realistisk niveau, finder jeg det vigtigt, at man bliver bedre til at forstå sammenhænge og tendenser i samfundet. Hvis jeg kommer igennem denne kandidatuddannelse, regner jeg med at søge et arbejde på assistent eller overassistentniveau. Jeg har ingen store planer, det vigtigste er, at jeg får foden indenfor på arbejdsmarkedet. Hvis jeg ikke kommer igennem med denne uddannelse, har jeg bachelorgraden at falde tilbage på. Selvfølgelig ville det være rigtig dejligt at finde et godt lønnet arbejde, men jeg synes, at erfaring er vigtigere end at satse højt og falde dybt efter første fejl. Jeg går efter den sikre vej.

Hjemve

Noget af det, som jeg savner mest, nu jeg er væk fra Grønland, er den vidtstrakte og skønne natur. Udsigten til naturskønne områder er næsten alle vegne. Og man savner tit den friske luft udenfor. Luften er så frisk og kølig, at den selv sørger for at komme helt ned i lungerne. Jeg prøver nogle gange ubevidst at opnå den samme fornemmelse, når det er køligt uden-

for, men det er ikke helt det samme. Udover det savner jeg også det sociale netværk. Man behøver som regel ikke at lave alverdens aftaler for at opleve noget sammen. Man møder nogen på vejen, så kan der ske noget spontant, hvor man gør noget sammen.

Før i tiden, når jeg havde hjemve, ringede jeg tit hjem og snakkede med familie eller venner. I dag er det nemmere. Man sms'er og skriver mere til hinanden på nettet, hvilket er besparende og mere givende, i hvert fald for mig. Hvad angår opringning til Grønland, er det sådan, at det er helt okay at ringe til min mor og min mands familie, hvor resten må nøjes med kontakt via nettet og sms. På den måde føler jeg lidt, at jeg bevæger mig længere og længere væk fra dem, jeg kender i Grønland. Jeg føler også, at jeg mister en del viden om grønlandske forhold ved at være udenfor Grønland. Man følger ikke ordentligt med. Dertil skal siges, at man i forvejen har en del andre ting at nå generelt. De dage, hvor jeg har det sådan, er det en god idé at minde sig selv om, at man befinder udenfor hjemlandet midlertidigt. Fokus på målsætninger er vigtige.

Som medierne nogen gange fremstiller det, så er det lige før, at alting er på vej mod social kollaps. Især efter dokumentarfilmene *Flugten fra Grønland I* og *II*, har der været flere, der vil snakke grønlandsk politik. Det kan være irriterende, når nogen mener, at man skal stå til regnskab for andres gøren og laden. Jeg er ikke blind for, at der er massive sociale problemer set i et samfundsperspektiv. Men en stor del af den grønlandske befolkning gør jo også en stor indsats for at vende udviklingen til det bedre. Derfor er jeg begyndt med at sige,

Børnene, der hygger sig i Fårup Sommerland

at jeg kun kan tale for mig selv, ikke for en hel nation. Grønlandere er jo også forskellige individer, ligesom alle andre folk er det.

Kulturel indflydelse

I starten var det hårdt at bo i Danmark. Tilvænningen til tilværelsen i Danmark har været en langsom proces. Det er ikke nemt at trives, når "det indre" stadig gerne vil hjem. Men tilvænningen har efterhånden udviklet sig positivt i takt med, at man får en naturlig rytme i dagligdagen. Der er forskelle i rettigheder og pligter som borger i Danmark og Grønland. Hvad angår børn, er der en række forskellige forhold, der gør sig gældende. For eksempel bliver børnene nogle steder i Grønland bespist i daginstitutionerne, hvor forældre i Danmark smører madpakker. Andre udgifter er også større f.eks. til brændsel, el, transport og andre aktiviteter, som er relaterede til børnenes fritidsinteresser. Udover det er der andre udgiftsposter: a) udgifter forbundet med uddannelse (kopikort, papirer til print, bøger og anden vigtig supplerende litteratur) samt TV-licens. Til gengæld er der gode muligheder for billig internetudbydere og telefon. Købekraften var meget bedre, da vi flyttede til Danmark. Vi kunne virkelig mærke, at vi fik meget ud af vores rådighedsbeløb. Men fødevarerpriserne er steget i de seneste år, hvorfor man nøje prioriterer i det daglige for at økonomien kan hænge sammen. Eksempelvis har vi nogle dages "spareperioder" i løbet af måneden, for at hele perioden kan føles som økonomisk stabil. Vi vil helst ikke have, at børnene føler afsavn. Derfor får de også maksimal udbytte af deres børnepenge, som kommer hvert kvartal. Det kan enten dreje sig om tøj, oplevelser i forlystelser eller nyt udstyr til fritidsaktiviteter.

Jakip (de grønlandske studerendes forening i Nordjylland) har en fast tradition, nemlig en heldagstur til Fårup Sommerland en gang om året. Det er et rigtig godt arrangement, som vi hvert år gladeligt deltager i. Nedenstående billede er fra Fårup turen i 2008:

De ældste af vores børn har efterhånden tilbragt mere end halvdelen af deres liv i Danmark, og den yngste er født her. Det betyder, at de behersker sproget dansk som deres hovedsprog. Selvom sproget grønlandsk ikke er så dominerende, har vi så vidt muligt forsøgt at holde fast på nogle af de grønlandske ord. Eksempelvis føles det mere ægte at sige iggu (søde skat) til sine børn, end at udtrykke hjertets sprog på 1. fremmedsprog. Jeg synes også, at børnene er hurtige til at lære de sproglige nuancer og bruge disse i daglig tale. Jeg stopper tit op og tænker, at deres sproglige artikulation i hvert fald ikke er fra mig. Imponerende. Dog har vi, med hensyn til vores ældste, som har haft svært ved at tage to sprog til sig, været konsekvente og har valgt at bruge det danske sprog på hjemmefronten. Det betyder, at Sebastian i dag kan forstå alt, hvad vi siger til ham. Men man skal kende ham, før man kan forstå, hvad han siger. Dette giver os tit bekymringer som forældre. Han har brug for stabilitet og trykke rammer. Vi ved, at hjemrejsen til Grønland vil betyde en kamp for os som forældre, og især for Sebastian, som har særlige behov på grund af sin autisme. Med hensyn til

fremtidige muligheder, kan man godt tvivle på, om ens karriereønsker er mulige at indfri i praksis i Grønland, når vi sætter hans velfærd højere end alt andet. Vil man sige ja til fuld-tidsarbejde, hvis han mistrives i de givne rammer? Men på den anden side har vi valgt at modtage grønlandsk uddannelsesstøtte for netop at fastholde kontakten til hjemlandet. Dette vil forhåbentligt udmunde i en løsning i fremtiden, som er til at leve med for alle parter.

Det sociale liv

Universitetskulturen kan virke kold, især når man hele tiden føler sig målt og vejet fagligt. Men man vænner sig til atmosfæren. Jeg kan godt savne den grønlandske humor, hvor man uselv-højtideligt griner og pjatter i pauserne. Pauserne er som regel i klynger, hvor man efterhånden snakker med de samme personer. Socialt er gruppedannelsen noget, man ligesom ikke kan øve ret meget indflydelse på, især for mit vedkommende, der har familie, og derfor ikke deltager så meget i fredagsbarer og andre aktiviteter udenfor det faglige. Det er et valg, man træffer, alt efter hvad man kan overkomme personligt. Det er også tydeligt, at grupperne er de samme under hele uddannelsesforløbet. Dette betyder, at man som en lille gruppe holder sammen og støtter hinanden. Jeg savner virkelig at snakke grønlandsk nogle gange, og det hænder da en gang imellem, at jeg kommer til at tale grønlandsk til min makker eller til min mand. Med hensyn til det sproglige ved jeg af erfaring, at nogle af mine sproglige vendinger skal gennemgås, før jeg sender noget til min makker eller til vejlederen. Jeg har nogle gode dage, hvor jeg ikke har problemer med at udtrykke mig eller formulere mig på dansk. Men særligt, når jeg har læst tungt læsestof på engelsk, kan jeg mærke på mig selv, at jeg skal bruge en del tid på at "fange" de rigtige ord. Det er en tidskrævende proces, men nødvendigt at tjekke sit sprog i det skriftlige arbejde. Hvad angår det mundtlige, ved jeg, at min sproglige beherskelse godt kan trække mig ned i karakter. Selvom jeg bestræber mig på at forbedre det sproglige, lægger jeg mere vægt på forståelsen af det faglige indhold.

Vi deltager som regel i Jakip's arrangementer. Vi er sammen med nogle, der har nogenlunde samme baggrund, og vi hygger os med hinanden. Børnene elsker også Det Grønlandske Hus og forbinder det med hjemlandet.

Vi mødte en del grønlandske familier, da vi flyttede herved. Det var rigtig dejligt at lære andre at kende, og vi fik også mange gode oplevelser sammen, før de tog hjem efter endt uddannelse. Der er nogle perioder, hvor man er mere ensom end i andre. I de perioder kan man virkelig godt savne at være noget for nogen udover ens familie. Men de ensomme perioder er også en del af tilværelsen i Danmark. Man lærer efterhånden, at man er ens egen lykkens smed og dyrker derfor familien på en anden måde. Vi kender hinanden rigtig godt, fordi vi tilbringer så meget tid sammen. Vores ældste datter har mange venner, og ad den vej har vi også lært nogle forældre at kende. Men vi kan også mærke på vores børn, at de værner om deres kulturelle identitet. Eksempelvis kan jeg huske, at vores mellemste barn løb hjem og fortalte, at hun havde set en grønlandsk pige på sin alder i nabolaget. Hun var me-

get spændt og sagde, at det var nogle ligesom os, som måske var flyttet ind i nærheden af vores hjem. Resten af dagen var hun ude, og det tog ikke lang tid, før de to piger var allerbedste veninder.

Vi har også i ny og næ venner på besøg og omvendt. Det har man brug for en gang imellem for at komme lidt væk fra dagligdagens trivialitet. Ellers er det vigtigt for os som familie at kunne give Sebastian faste rammer i hverdagen. Det er vigtigt for ham og for os, at der er ro omkring hjemmet. Man kan godt sige, at Sebastians særlige behov i hverdagen har formet os, således at vi indretter os efter situationen. "Frie" mennesker ville mene, at det ville være begrænsende, men jeg vil dog understrege, at vi har det helt fint med det. Og det er jo primært hans fortjeneste, at hans forældre har udfordret sig selv og har taget videregående uddannelser samtidig med, at der er sikret passende forhold til ham om dagen, idet han går på specialskole for børn med autisme. På et tidspunkt ønskede en sociologistuderende at interviewe grønlandske studerende i forbindelse med sit speciale. Jeg var én af de adspurgte. Men jeg kunne ikke rigtig komme frem med noget om, hvad der kunne tynde mig i forbindelse med min etniske baggrund. For man bestemmer selv, hvordan man tilpasser sig omgivelserne, og hvilken fremtid man vil have. For i sidste ende handler det vel om, hvad man vil bruge sin energi på. Det er mit ønske at tage ved lære af erfaringer og bruge det konstruktivt. Dette kræver valg og fravalg af fokusområder, før man kan udvikle sig i den positive retning.

Links:

www.biffen-aalborg.dk - Biffen, ArtCinema:

www.billetnet.dk eller **www.billetlugen.dk** – for at købe billetter til koncerter, teater eller stand-up, you name it, they have it!

www.borger.dk/Selvbetjening/Sider/fakta.aspx?sbid=14970 - Boligstøtte i Danmark:

www.groenlandskehus.dk/ - link til de 4 Grønlandske Huse i Danmark

www.dgs.dk – Telefonbogen

www.dsb.dk/wildcard – Husk at udnytte DSB's tilbud om halvpris på togbilletter til hele landet

www.kino.dk - Biocity Aalborg

www.krak.dk – til at finde rundt i byerne, brug kortet og anvisningerne, når du skal finde en vens hus, en butik eller din læge etc.

www.ku.dk – Københavns Universitets hjemmeside

www.dk.nanoq.gl/Emner/Landsstyre/Departementer/Departement_for_kultur/KIIN_styrelse/Sunngu/Lovgivningen.aspx - Skattevejledning, lovgivning

www.nitusind.nu/ - Kulturkalender, Nordjylland

www.nordkraft.dk – Det nye sted i Aalborg med plads til biograf, teater og koncerter m.m.

www.norwegian.dk / www.cimber.dk/, www.momondo.dk - Billige flybilletter

www.optagelse.dk – ansøgningsskemaer til uddannelse i DK via KOT

www.pensum.dk - Studiebøger, brugte og nye

www.rejseplanen.dk – brug den til at finde ud af, hvordan du kommer fra punkt a til punkt b. Alle transportmidler er inkluderet i søgningen, så glem alt om at finde busplaner og togplaner frem. Du skal bare indtaste oplysningerne, og så får du en grundig vejledning i hvordan du kommer frem.

www.sas.dk/da/EuroBonus/?vst=true - SAS Eurobonus

www.so.dk – studerende online – læs om studielivet i DK

www.studenterhuset.dk/ - Studenterhuset i Aalborg

www.sunnggu.gl – Grønlands Selvstyres uddannelsesportal

www.syddansk.dk – Syddansk universitets hjemmeside

www.transformatorweb.dk – Transformators hjemmeside

www.ug.dk – Her kan du slå alle uddannelser i Danmark op og se adgangskrav og beskrivelser for fag og forløb

www.vuc.dk – Her kan du finde samtlige VUC'er i Danmark

www.aalborgkommune.dk - Aalborg Kommune

www.aau.dk – Aalborg Universitets hjemmeside

www.au.dk – Århus Universitets hjemmeside

